

Izjava ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za ino-
centstvo Din 40.— neobvezno.

Uglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Kraljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2064, ponoči tudi
št. 2034.

Rekopis se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2096.Izdatni oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem čez. zavodu: Ljuba-
ljana št. 11.423 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.417.

G. Vukičević na zatožni klopi pred finančnim odborom

Minimalni notranjopolitični program Kmečko-demokratske koalicije

Uničujoč obračun Svetozarja Pribičevića z režimom g. Vukičevića. — Mučna raz-
kritja izza kulis današnje partizanske in korupcionistične uprave. — Tudi predsed-
nik g. Vukičević ima sina. — Resen memento za jubilarno leto. — Član vladne večine
o „Vukičevićevega režimu strahovlade“. — Izvajanja posl. Drljevića in Pavla Radića

Beograd, 3. januarja, p. V finančnem odboru se je danes pričela razprava o proračunu notranjega ministrstva. Bil je to prvi sodni dan za politiko g. Vukičevića, s katerim so govorniki opozicije obračunali kakor v naši Narodni skupščini še ni bilo obračunano z nobenim ministrom. Glavni govornik v imenu Kmečko-demokratske koalicije je bil Svetozar Pribičević, katerega mestoma silno ostra in zgoča izvajanja, ki pa so vendar bila vseskozi stvarna, so napravila na ves odbor najglobljejši vtis. Ves čas Pribičevićevega govora je bil ministrski predsednik skrajno nervozen. Delal je spočetka medklice brez vsakega smisla, a je kmalu ome-
nel. Ko je Pribičević še pokazal, kako se je pod Vukičevićevega režimom razpasla korupcija do nečuvnih granic in je v tej zvezi s prstom pokazal na samega sina ministrskega predsednika, mladega Miloša Vukičevića, je finančni odbor stal pod težkim vtisom te strahovite obtožbe. Zaman je poskušal gospod Vukičević protestirati za izjavo, da ni res, kar se očita z ozirom na njegovega sina: kakor kladivo je padla nani protizjava dr. Žerjava: »Postavimo an-
keto in vse bo v treh dneh dokazano.« Pribičevićev govor je bil glasen me-
mento današnjemu hegemonistnemu režimu, naj ne prenapena loka in naj mišli na to, da se nahajamo v jubilar-
nem letu našega ujedinenja. Pribičević je postavil minimalni notranji politični program Kmečko-demokratske koalici-
je: depolitizacija uprave in pročiščenje ter usposobljenje uradniškega aparata. Kam smo pod sedanjim režimom do-
šli, tudi to je pokazal govornik, na-
vajajoč, kako sreski poglavari v goto-
vih krajih izsiljujejo od naroda boga-
stva in kako celo obsojeni zločinci po-
stajajo šefi okrajnih političnih uprav.

Silovit govor Svetozarja Pribičevića

Seja je pričela šele ob pol 11., ker se je vršila poprej še konferenca vlad-
ne večine finančnega odbora, na kateri
je g. Vukičević zahteval, naj vladna
večina odobri njegov proračun in pove-
čanje nekaterih kreditov za Južno Sr-
bijo.

Po običajnih formalnostih je otvoril
razpravo g. Velja Vukičević s kratko
izjavo, da je vsako znižanje proračuna
ministrstva za notranje zadeve nemo-
goče, ker je predvideno baš toliko, ko-
likor je neobhodno potrebno. Prosi le,
da odobri finančni odbor povišanje kre-
ditov za žandarmerijo v Južni Srbiji.
Na splošno presenečenje g. Vukičević
ni niti z besedico omenil vladne no-
tranje politike, ali vsaj skušal poasniti
in utemeljiti poedine proračunske po-
stavke.

Ob tem večji napetosti je povzel be-
sedo

posl. Svetozar Pribičević,

ki je pričel svoj govor s konstatacijo,
da je bila Srbija pred vojno in ob za-
četku svetovne vojne ideal in Piemont
sedanjih tako zvanih prečasnih krajev.
Kar je bilo za te kraje najbolj privlačno,
to je bila svoboda, za katero so hre-
peneli. Samo vsled tega in takega poj-
movanja je bilo izvršeno ono veliko de-
lo, kojega desetletnico bomo slavili le-
tos, delo narodnega in državnega uje-
dinenja. Danes pa, ko se bližamo temu
značilnemu jubileju, pa vladna v državi
tako stanje, da se zgražajo nad njim
tudi najbolj navdušeni pristaši in zago-
vorniki edinstva. Prišli smo tako daleč,
da govorijo celo že oni, ki so se za to
borili in ki so za to mnogo žrtvovali,
da smo prišli z dežja pod kap.

Neznosne razmere v Južni Srbiji

Govornik se nato obširno bavi s
položajem v Južni Srbiji

ter naglašja, da so tam razmere pod
vsako kritiko. Uradništvo je partizan-
sko in nesposobno in je povsem ra-
zumljivo, da od tega trpi javna varnost
in celokupno prebivalstvo. Celo seda-
nja vlada, ki sicer nima prav nobenega
smisla za potrebe in težnje naroda, je
prišla do prepričanja, da tako ne gre
naprej. Vlada je pred nekaj dnevi raz-
pravljala o izrednih ukrepih, da to sta-
nje vsaj nekoliko izboljša in objavila
kar 42 točk o merah, ki jih namerava
podvzeti za osiguranje javne varnosti
v Južni Srbiji. (G. Vukičević: Vlada
tega ni objavila. Čemu se razburjate

Pribičević je ta sistem označil kot raz-
bojniški sistem. Z resnobo, ki jo ni mo-
goče prezreti ali ocalovaževati, je go-
vornik proglasil, da je Kmečko-demo-
kratska koalicija v borbi za svoj mini-
malni notranje-politični program odlo-
čena se poslužiti najenergičnejših sred-
stev in politični krogi vedo danes, da
bi odhod koalicije iz Beograda baš v
desetem letu obstoja naše države mogel
imeti kar najresnejše posledice. Go-
vor Svetozarja Pribičevića je dokaz,
da se v borbi proti hegemonistnemu
režimu in za konsolidacijo naše Jugo-
slavije bližamo kritičnim odločitvam.

Ako so mogle biti Pribičevićeve be-
sedes še lažje podčrtane, se je to zgodi-
lo popoldne, ko je vstal poslanec vlad-
ne večine Črnogorski radikal Puniša
Račić, ki je z najostrejšimi besedami
obsojil partizanstvo Vukičevićevega
režima nazivajoč ga režim najhujše
strahovlade. Račićev govor je napravil
najtežji vtis. Današnja debata sta za-
ključila člana koalicije poslanca doktor
Drljević in Pavla Radić, ki sta v sija-
nih izjavah še spopolnila sliko, ki jo
je podal dopoldanski govor Svetozarja
Pribičevića.

Debata o politiki notranjega ministra
in ministrskega predsednika Vukičevi-
ća se bo jutri nadaljevala in verjetno
zaključila. Dopoldne bo govoril posla-
nec Demetrović, popoldne pa dobi be-
sedo poslanec dr. Žerjav. Preko pravo-
slavnih božičnih praznikov bo finančni
odbor svoje delo prekinil in ga nadalje-
val najbrž v torek. Vladna večina je
sklenila forsirati debato v finančnem
odboru tako, da bi bila razprava o pra-
računih vseh ministrstev do 25. t. m.
zaključena. V to svrhu se bodo vršile
eventualno tudi nočne seje. Proračuns-
ka razprava v plenumu Narodne skup-
ščine se bo pričela 1. februarja.

g. minister, je nadaljeval g. Pribičević.
To le potrjuje, da vlada torej ni ničesar
podvzela in da je zadovoljna s polo-
žajem v Južni Srbiji.)

V svojih nadaljnjih izjavah je go-
spod Pribičević načel vprašanje držav-
ne uprave in ugotovil, da je vlada dožive-
la popoln polom s civilno upravo.
zlasti v Južni Srbiji, kjer se je morala
zateči k sramotnim ukrepom in posta-
viti na čelo oblastne uprave aktivnega
oficirja. To pomeni, da

hoče g. Vukičević našo upravo
militarizirati.

Ta sramota je odjeknila v vsej Ev-
ropi. Če hoče vlada res izvesti milita-
rizacijo uprave, potem naj predloži
Narodni skupščini tozadevni zakon, da
si pogledamo iz oči v oči, ter da ugo-
tovimo, kdo nosi odgovornost za to,
kar se dogaja.

V Južni Srbiji sploh ni niti enega dr-
žavljanca, ki bi se lahko rekel, da je
svoboden človek. Tam so vsi samo še
strankarski sužnji, ki stoje izven zakona.
Govornik citira več pism, ki jih je
prejel od trpinčenih žrtev batinskega
režima, kar je izzvalo živahno polemiko.

Kaj dela sin g. Vukičevića?

G. Vukičević se razburja,
g. Pribičević pa mu zakliče: Storili bo-
ste boljše, če boste pazili na to, kaj
počne vaš sin po ministrstvih. G. Vuki-
čević: Kaj dela? Pribičević: Interveni-
ra za potne lište in za državljanstvo.
Vukičević: To ni res! (Hrupni medklici.
Dr. Žerjav: Predlagam anketo in v treh
dneh vam vse to dokazemo, Vukičević
molči.)

G. Pribičević nadaljuje: Vedno in ob
vsaki priliki, ko se govori o nerednostih,
imamo posla s sinom ministrskega
predsednika, o katerem niti njegov oče
ne ve, koliko je star! (Ironični med-
klici.)

„Pomislite, da lok poč, če je prenapet“

V svojih nadaljnjih izjavah naglašja
g. Pribičević, da je mogoče izboljšati
nevzdržno stanje v Južni Srbiji edino
na ta način, da se da narodu popolna
svoboda, po kateri toliko hrepeni.
(Vukičević: Saj ste tudi vi bili minist-
ter notranjih zadev!) Pribičević: Da, bil
sem minister notranjih del 1919. Takrat
sem prišel v skoraj neznanu državo.
Nisem poznal pravih razmer, našel sem
ruševine in takrat smo ustvarjali novo
državo. Takrat je bilo treba vse na no-

vo graditi, odstranjevati vojna uposto-
šenja in dati državi ustavo. To je bilo
takrat najglavnejše. Danes v 10. letu
po ujedinenju pa so razmere normal-
ne, ali bi vsaj morale biti normalne. To-
da stanje je danes še prav tako nevar-
no, vi pa zlorabljate policijski aparat
za svoje osebne svrhe. Vi gazite zakone
in ubijate najprimitivnejše pravice
državljanov, samo da zagurate svoj
osebni položaj. Če hočete, da bo narod
to državo ljubil, dajte mu svobodo, daj-
te mu priliko, da se posveti delu za
ekonomsko in kulturno povzdigo. Če pa
boste nadaljevali tako, kot delate sedaj,
bo prišel neizogiben obračun. Pomnite,
da lok poč, če je prenapet.

G. Vukičević zahteva povišanje kre-
ditov za žandarmerijo. Značilno pa je,
da je od 17. tisoč orožnikov samo v
Južni Srbiji 10.000. A to še ni dovolj.
Sedanj režim sili celo siromašno pre-
bivalstvo, da boš in nago vrši službo
nekake milice, mesto da bi država skr-
bela za varnost njegovega imetja. Re-
žim g. Vukičevića nas je pred vsem
svetom blamiral do kosti. Dajte temu
narodu svobodo, pa vam ne bo treba
toliko orožnikov, ker bo narod iz lu-
bezni z lastnimi prsi branil državo in
njene meje.

Tak sistem pa ne vlada samo v Južni
Srbiji, marveč se polagoma uvaja tudi
v vseh drugih pokrajinah...

„Razbojniški sistem“ vsepovsod

Na najvišja mesta se postavljajo par-
tizani, skoz in skoz nesposobni ljudje,
samo da služijo osebnim ciljem g. Vu-
kičevića. Dovolj je omeniti, da si je
nekaj sreski poglavari v dveh letih zgra-
dil velikansko palačo in pridobil ogrom-
no premoženje. Šele, ko bo izvedena
depolitizacija državne uprave, ko bodo
povsod na odgovornih mestih vestni,
pošteni in strokovno sposobni uradniki,
šele takrat bo mogoče govoriti o iz-
boljšanju položaja v Južni Srbiji in v
splošnem.

V svojih nadaljnjih kritikih je g. Pribi-
čević naštel celo vrsto slučajev falzifi-
katov pri nedavnih občinskih volitvah v
Vojvodini in drugod. Kjer koli radikali
niso v večini, ne dopuste, da bi se ob-
činski odbori konstituirali, marveč po-
stavljajo svoje komisarje in onemogo-
čajo vsako redno delo. Še hujše je na
Hrvatskem, kjer v poedinih občinah
orožniki na povelje vlade razganjajo
občinske odbore. Mirno se lahko reče,
da je v naši državni upravi zavladal
naravnost razbojniški sistem. Kje dru-
god na svetu je še država, kjer lahko
odpušeni hudodelci postane sreski po-
glavar?

Za dostojno proslavo 10letnice ujedinenja

Če hočete, da bomo dostojno prazno-
vali 10letnico te države, dajte narodu
svobodo, dajte mu red in pošteno upra-
vo, da se bo mogel mirno posvetiti delu
za svoj gospodarski in kulturni napre-
dek. Mi bomo stali pri svoji minimalni
zahtevi. Od vas je odvisno, ali jih
sprejmete ali ne. Povem vam pa danes,
da bomo mi izvajali skrajne konsekvence.
Ne zahtevamo mnogo na polju no-
tranje politike, zahtevamo le depoliti-
zacijo uprave in sposoben uradniški
aparati. To je potrebno že iz razloga,
da dostojno proslavimo 10letnico ob-
stoja te države in narodnega ujedine-
nja. G. Pribičević je zaključil svoj go-
vor s konstatacijo, da bo glasoval proti
proračunu, ker nima zaupanja v sedanj
režim.

Opozicija je g. Pribičeviću navduše-
no aplaudirala, vladna večina z g. Vu-
kičevićem vred pa je pod globokim vtisom
Pribičevićevega izvajanja umolknila.

Zemljoradnik V. Lazić

Nato je povzel besedo zemljoradnik gosp.
Vojta Lazić, ki je obširno razpravljal o
slabi upravi, partizanem uradništvu in za-
hvaloval zlasti znižanje dispozijskih fondov.
Naglašal je, da je narod pod neznosnimi
davnimi bremenmi in da greši nad narodom
vsakdo, ki bi odobral tako nepotrebno
razmetavanje državnega denarja. Dopoldan-
ska seja je bila nato zaključena.

Popoldanska seja

Popoldanska seja je bila napovedana za
4. uro. Gosp. Vukičeviću pa je šla že do-
poldanska kritika njegove pogubne politike
tako na živec, da se je skušal popoldanski
seji izogniti. Dočim je bila opozicija pravo-
časno že polnoštevilno zbrana, gosp. Vukič-

vića še ni bilo. Opozicijski poslanci so
proti takemu sabotiranju finančnega odbora
ostro protestirali. Šele ob 5. je nato dospel
gosp. Vukičević.

Kaj pravi o režimu radikal Račić?

Prvi je dobil besedo radikal gosp. Puniša
Račić iz Južne Srbije, ki pa ni vzel gosp.
Vukičevića in njegovega klero - radikal-
skega režima v zaščito, marveč se je pridru-
žil izvajanjem opozicije in ostro kritiziral
vladajoče razmere, naglašajoč, da takega sta-
nja v Južni Srbiji ni bilo niti za časa turške
strahovlade. Zelo mučno je zadela radikale
z gosp. Vukičevićem na čelu konstatacija
govornika, ki bi mnogo raje govoril v ple-
numu Narodne skupščine, da bi se pred šir-
šim forumom zvedelo, kako je prav za prav
v Južni Srbiji, ker njemu kot poslancu juž-
ne pokrajine pač nikdo ne bo odrekol po-
znavanja razmer. Ker pa že vnaprej ve, da
mu iz razlogov strankarske discipline tega
ne bi dopustili, uporabi to priliko, da vsaj
deloma pove svoje mnenje. Ko so mu sku-
šali nekateri radikalni poslanci, pristajati
gosp. Vukičevića, ugovarjati, jih je osorno
zavrnil, češ, da so prišli v Narodno skup-
ščino samo s pomočjo policije. Govornik je
nadalje naglašal, da je stanje v Črni gori
prav tako obupno, ali pa morda še obupnej-
še, kakor v Južni Srbiji. Bedi in pomanjka-
nju, ki vlada v tej gorati in nerodoviti po-
krajini se je sedaj pridružil še splošna ne-
sigurnost, ker je uveden režim najhujše
strahovlade. Kdor ni veren in popolnoma
zanesev prišast sedanjega režima, ta je iz-
ročen vsem silkanam, ki si jih je sploh mo-
goče misliti. Prav tako kakor prečanski kra-
ji, si je tudi Črna gora želela ujedinenja
s Srbijo. Danes na mora javno povedati, da
se bo, če bodo sedanje razmere ostale neiz-
boljane, še prihodnje pomlad pomnožilo
število črnogorskih odmetnikov najmanj še
za pet tisoč.

Po čem daje g. Vukičević ministre?

Za 8 poslancev 1 državni podsekretar, za 18 poslancev 1 mini-
ster. — Klerikalci so bili cenejši. — Radic o brezuspešnih in-
trigah proti KD koaliciji. — Izjave prizadetega poslanca dr.
Kežmana

Zagreb, 3. januarja, p. G. Stjepan Radić
objavlja v Narodnem Valu pod naslovom:
»Kako g. Vukičević laže državoc, daljši čla-
nek, v katerem ponovno zavrača trditve
beografskega »Vremena«, da obstoja v ra-
dičevskem klubu večja skupina nezadovolj-
nežev, ki pripravljajo akcijo proti vodstvu
Kmečko-demokratske koalicije. G. Radić na-
glašja, da »Vreme« namenoma in vedoma
piše neresnico. S tem pa dela slabo uslugo
onim, katerim služi. Če pa se že »Vreme«
sklicuje, na onega radičevca, ki stanuje v
»Esplanadu«, potem bi že lahko navedlo
tudi njegovo ime. Prav tako pa bi moralo
»Vreme«, če bi bilo resnično, tudi po-
vedati, kake pošte pošilja g. Vukičević ra-
dičevcem. Kajti ta sporočila so še prav po-
sebno značilna za današnje vladodržce. G.
Vukičević je namreč sporočil dotičnemu
radičevcu v Esplanadu, da mu zaguram me-
sto državnega podtajnika v znanjem mini-
strstvu, če mu pripelje vsaj osem radičev-
skih poslancev. K temu je še pristavil, da
je bila tudi na najvišjem mestu izražena želja,
naj bi zavzel to visoko mesto v znanjem
ministrstvu zastopnik Hrvatov. Če pa mu
pripelje 18 poslancev, to je toliko kolikor jih
ima dr. Spaho, pa postane minister ver, ker
bi bilo popolnoma v redu, da vodi to mini-
strstvo Hrvat, ker so Hrvatje številčno na-
množejši katoliki naše države... Tega
predloga g. Vukičević seveda ni poslal po-
smeno, marveč po svojih emisarijih. Na tak
način hoče g. Vukičević utrditi svojo vlado.
Toda doslej je dosegel le to, da je dotični
radičevceval sklical sestanek par svojih ožjih
somišljenikov, s katerimi se bo o tem raz-
govoril in ki naj bi nato podpisali memo-
randum, ki bi bil že pred več dnevi sestav-
ljen in spisan v kabinetu g. Vukičevića. Ta
akcija g. Vukičevića je še mnogo grša in
mnogo bolj neumna, kakor pa svoječasn

Nov fašistični udarec istrskim Jugoslovenom

Puljski prefekt je razpusil osrednji hrvatsko-srbski denarni za-
vod v Istri

Pulj, 3. januarja, 1. Tukajšnji prefekt
je včeraj razpusil Istrsko posojilnico
pod pretežno, da so se v poslovanju za-
voda ugotovile nerednosti, ker so se
podelila nekaterim članom upravnega
sveta posojila. Odlok o razpustu je bil
izročen predsedniku upravnega sveta
Mihaljeviću. Za komisarja je bil ime-
novan dr. Bigli. Kvestura je aretirala
ravnatelja posojilnice Mateja Čerlenico
in člana ravnateljstva Kristošića ter

Slab zagovor rimske politike na Balkanu

Fašistični režim nadaljuje z obtožbami naše države ter se hoče prikazati Franciji kot nedolžna ovca

Rim, 3. januarja, o. Odgovarjač na ugo-
tovitve pariškega tiska, da je pričela Italija
od 1. 1926. dalje voditi na Balkanu zdraž-
barsko politiko, skusa »Giornale d'Ita-
lia« zvrniti na Beograd vso krivdo glede
nesporazuma med Jugoslavijo in Italijo ter
med balkanskimi državami sploh. Med dru-
gim piše:

Italijanska politika na Balkanu se v po-
slednjih petih letih ni prav nič spremenila.
Če so nastopile kakšne spremembe v odno-
sajih z Jugoslavijo, potem je to pripisati sa-
mo politiki Beograda, ki ni ratificiral netun-
skih konvencij. Ta politika je ponovno
ogrožala neodvisnost Albanije in Italija je
baš zato podpisala zvezo in obrambno po-
godbo z Albanijo, ker se je na podlagi iz-

Izvajanja radičevcev

Pod mučnim vtisom, ki so jih napravila
na ves odbor izvajanja poslanca Radića, je
povzel nato besedo radičevce gosp. dr. Dr-
ljević, ki je v svojem govoru kritiziral prav-
ni red in ga karaktiziral s tem, da imamo
že v vsaki gorski vasi orožniško postajo.
Pravnega reda v naši državi sploh ni več,
imamo še samo organizirano nasilje nad na-
rodom. Razpravljajoč o razmerah v Južni
Srbiji, se je govornik skliceval na izjave
gosp. Davidovića in drugih demokratskih
poslancev, ki so po nalogu svoje stranke ra-
iskovali razmere v Južni Srbiji in prišli do
prepričanja, da to ni več Azija, ampak naj-
pristnejši balkanizem. Najboljši dokaz, kako
so razmere pri nas, pa je dejstvo, da vsi ino-
zemci, ki so investirali svoj kapital pri nas,
komaj čakajo, kako bi lahko zopet izginili
preko meje.

Kot zadnji je govoril gosp. Pavle Radić.
ki se je obširno baval z zlorabami političnih
oblasti in strankarske svrhe. Navedel je šte-
vilne primere izza volilne agitacije v Južni
Srbiji in razkril čudno koncepcijo gosp. Vu-
kičevića o državni formi, naglašajoč, da
smatra gosp. Vukičević Južno Srbijo za iz-
ključno svojo domeno, ki mu naj ob vsako-
kratnih volitvah da predpisano število man-
datov. Sedanji režim sploh nima nikakega
interesa na prečasnih krajih in se to naj-
bolj zrcali tudi iz proračuna samega. Pri nas
se borita dva sveta. Na eni strani svet kul-
ture, na drugi strani svet nasilja. Pod reži-
mom gosp. Vukičevića slavi nasilje prava-
te orgije.

Z govorom gosp. Radića je bila seja ob
8.30 zaključena in se nadaljuje jutri dopol-
dne ob 10. Med drugimi bosta govorila ju-
tri dopoldne g. Demetrović, popoldne pa
gosp. dr. Žerjav. Seje finančnega odbora
bodo nato preko pravoslavnih božičnih praz-
nikov odgojene, po praznikih pa naj bi se
po sklepu vladne večine pospešile na ta
način, da bi se vršile tudi ponoči.

Po čem daje g. Vukičević ministre?

Za 8 poslancev 1 državni podsekretar, za 18 poslancev 1 mini-
ster. — Klerikalci so bili cenejši. — Radic o brezuspešnih in-
trigah proti KD koaliciji. — Izjave prizadetega poslanca dr.
Kežmana

akcija dr. Nikića. Propadla bo še mnogo
prej in še mnogo hujše kakor je propadla
akcija dr. Nikića. Akcija dr. Nikića je povzro-
čila vsaj nekoliko vzmerničenja. Akcija g.
Vukičevića pa še tega ne.

Zagreb, 3. januarja, n. Novinarji so danes
posestili »radičevca« v Esplanadu posl. Lujo
Kežmana, o katerem se govori, da baje pri-
pravil neko akcijo, ki jo hoče sprožiti na
seji poslanskega kluba HSS pred sestankom
Narodne skupščine. Dr. Kežman je novinar-
jem izjavil: Ne morem vam povedati nič
drugega, kakor staro resnico, da so poedin-
ci v našem klubu, kakor je to običaj v vsak-
em druženju parlamentarnem klubu, različ-
nega mnenja in naziranja v posameznih
vprašanjih. Vsakdo pač tudi po vstopu v
kako stranko obdrži svoje osebno prepriča-
nje in temperament. To je popolnoma na-
razno, saj se prepričanje ne da uniformirati.
Lahko vam pa tudi izjavim, da ta »neso-
glasja« niso take narave, da bi se izplačalo
o njih v javnosti razpravljati.

Na vprašanje novinarjev, ali je njegova
odločenost od večine kluba političnega zna-
čaja, je dr. Kežman odvrnil: »Mislim, da
so vsi razlogi v politiki, ako niso otročarije
političnega značaja. Tudi osebna vprašanja
so do gotove mere politična.

Na vprašanje, ali je njegov pokret naper-
jen proti Kmečko-demokratski koaliciji je
svečano zatrdil: Odkrito vam lahko izjav-
vam, da ne.

Prav tako je dr. Kežman odločno zanikal
vprašanje, da li je on s svojimi tovariši po-
slal vodstvu HSS kak memorandum. Memo-
randum sploh ne obstoja, je izjavil, če pa bi
se kaka skupina poslužila pismenega obče-
vanja s klubom, mislim, da bi tudi to ne bil
razlog za kake take domneve ali celo za iz-
ključitev iz kluba.

njegovo ženo. Čerlenica je bil aretiran,
ker je od posojilnice vzel posojilo.

Posojilnica v Pulju je bila osrednji
hrvatski in srbski denarni zavod, ki je
s svojim poslovanjem pridobil tekom
let veliko zaupanje med srbsko-hrvat-
skim žiljem. Vanje se je stekal skoraj
ves denar iz posameznih istrskih poso-
jilnic in hranilnic in baš zato je poso-
jilnica znatno ovirala razmah italijan-
skih denarnih zavodov v Istri.

Italijanska politika, zaključuje »Giornale
d'Italia«, se morda zdi nevarna Jugoslaviji
in morda tudi Franciji, samo zaradi njene-
ga zares mednarodnega značaja in zaradi
njenih smernic, ki streme za tem, da se
ustvari ravnotežje med interesi vseh bal-
kanskih držav, ki so sedaj nasprotno kakr-
nikoli hegemoniji.

Italijansko orožje za Madžarsko

V Pragi bodo zahtevali diplomatsko intervencijo proti tihotapskemu uvozu italijanskega orožja na Madžarsko. — Vseh pet vagonov je že v Budimpešti. — Slab madžarski zagovor

Na madžarsko-avstrijski meji se je dogodil incident, ki postavlja ne le današnjo Madžarsko, marveč ves položaj v podunavski srednji Evropi v pravo luč.

Avstrijski carinski organi so razkrili v Monostru (t. i. St. Gotthardu), ki je že na teritoriju madžarske države, a je skupna madžarsko-avstrijska carinska postaja, v vagonu pošiljatev razloženih strojnih pušk, ki pa so bile deklarirane kot povsem drugačno blago, ne pa kot orožje. Zahtevali so, da se vagoni z orožjem, ki jih je bilo vsega skupaj pet, vrnejo nazaj v Avstrijo, toda madžarske vojaške oblasti so z oboroženo silo preprečile povratek pošiljatev. Kako in v koliki meri so protestirale avstrijske carinske oblasti, je stranskega pomena, strojnice imajo Madžari.

Služaj je vzbudil ogromno pozornost ne le v vsej Avstriji, marveč tudi v ostalih delih Evrope. Zakaj razkril je na mah, kako je z mirovnimi težnjami Madžarske in kako je njeno pravo razmerje do sosedov.

Predvsem seveda se ne sme pozabiti poglobljeno: pošiljatev strojnih pušk je prihajala iz Verone. Namenjena je bila na postajo Nove Mesto, ki je obmejna postaja, na in, ki tamkaj sploh ne obstoja. Iz Italije se tedaj pošilja orožje z napačno označbo čez Madžarsko, tako da vagoni sploh ne pridejo čez češkoslovaško mejo, marveč kratkoma izginejo na Madžarskem. Na ta način tedaj zbira Madžarska orožje, ki ga ji tihotapskim putem pošilja Italija. To nasprotuje določbam mirovne pogodbe, ki Madžarski prepoveduje nabavljanje orožja; sodelujejo pa pri tej evidentni kršitvi mirovnih določb doslej še ne dovolj znani faktorji v Italiji, o katerih pač ne moremo biti mnogo v dvomih, kaj so in kakšne cilje imajo pri tem.

Iz avstrijskih carinskih krogov poročajo, da je bila ta pošiljatev, pri kateri je šlo za tisoče strojnih pušk, že deseta svoje vrste. Istočasno poročajo iz drugih virov, da so šli čez Madžarsko z druge strani velike pošiljatev za Turčijo, deklarirane kot žužno sadje, a tako, da v Turčijo niso nikdar dospeli. Madžarska se tedaj na debelo zalaga z orožjem in le slučajno se je zahvaliti, da je to na veliko organizirano tihotapljenje orožja spravo incidenta v Monostru prišlo na dan.

Dogodek je vrgel pravo luč na sodobno Evropo. V času, ko se povsod govori o splošnem pomirjenju, o locarnskih paktih in kar je še tem sličnih lepkih rečeh, se vrši oboroževanje na veliko. Države, ki jim je po mirovnih določbah zabranjeno oboroževanje, zbirajo orožje najpogostejše in dočim se v Ženevi spravljajo v svet lepši govori o splošni omejitvi oboroževanja, kopičijo Madžari strojne puške in topove, ki se jim dobavljajo iz področja v Ženevi zastopane velesile Italije. Ali si je mogoče misliti, da bi neka veronska firma tihotapila svoje privatno blago iz lastnih sredstev in iz lastnih, morda samo trgovskih nagibov? Ne, to je brez dvoma akcija večjega stila; tu nekdo oborožuje Madžarsko, ki ima interes na tem, da jo opremi z orožjem, ki je namenjeno zoper njene sosedse.

Prizadeta je direktno republika Avstrija, posredno pa vsa Mala antanta in njeni prijatelji. Napovedujejo se diplomatske intervencije, ker spada zadeva v mednarodno politiko. Prizadete države bodo imele obilo posla, ako bodo hotele učinkovito poseči vmes, zakaj prav nič ne dvomimo, da bodo v Budimpešti našli tako pojasnila, ki bodo afero postavila v navedenostno luč in da jim bodo pri tem pošiljatelji iz

Verone napravili najugodnejša izpričevala. Ako noče Evropa, da se nekega dne pojavijo v najbolj »razoroženih« država najbolj oborožene armade, mora poseči vmes z največjo energijo in neizprosno doslednostjo. Ali pa smemo od »Evrope« pričakovati tako energičnih intervencij?

Praga, 3. januarja s. Vlada se ni dobila uradnega poročila o ustavitvi pošiljatev orožja na Madžarsko. Vlada hoče počakati, ali bodo pošiljatev strojnih pušk dospeli v slovaško postajo, kamor so bile adresirane. Vsa zadeva bo prišla v razgovor pri Društvu narodov, ker je bila vojaška kontrola Madžarske poverjena Društvu narodov.

Kakor poroča »Česke Slovo«, so holandski listi že pred nekaj časom prinesli vest, da je bila pod deklaracijo »južno sadje« uhitotapljen na Madžarsko municija in orožje in da grede ob enem veliki municijski transporti pod narkim naslovom preko madžarskega ozemlja. Vendar pa ti transporti ne dosepejo nikoli v Turčijo, ker jih že med potjo z vednostjo italijanskih odposiljateljev na Madžarskem izpajo. Zadnji incident v Monostru je potrdil to vest. Med kabineti Male antante se vrši sedaj živahna izmenjava misli. Govorijo, da bo Mala antanta najprej zaprosila v Budimpešti za pojasnitev cele zadeve.

Večerna izdaja lista »Pravo Lidu« meni, da bo ta incident imel diplomatske posledice. Proti komu pošilja Italija svojim zaveznikom orožje? To vprašanje po mnenju lista pač ne potrebuje nobenega komentarija.

Praga, 3. januarja h. Vsi današnji listi so objavili vest o nameravanem tihotapstvu orožja iz Italije na Madžarsko kot senzacijsko. Javnosti se je polastilo razburjenje. V vseh jutrišnjih listih bodo objavljeni ostri uvodni članki proti postopanju Madžarske. Zahtevali bodo diplomatsko intervencijo.

Praga, 3. januarja g. Kakor poročajo listi, pričakujejo tukaj protest avstrijske vlade proti tihotapljenju orožja na Madžarsko. Vest iz Budimpešte, da je bila pošiljatev z orožjem adresirana na Poljsko, ne odgovarja dejstvu. Po semkaj dospelih vesteh je že vseh pet vagonov v Budimpešti.

Dunaj, 3. januarja d. Vest, da je avstrijska carinska ekspozitura zaradi obmejnega incidenta v Monostru ustavila svoj obrat, ne odgovarja dejstvu. Kar se tiče določb st. germanske mirovne pogodbe, je po členu 134. formalno prepovedan uvoz orožja, municije in vsakojakega vojnega materiala v Avstrijo. Isto velja za izdelovanje orožja, municije in vsakojakega vojnega materiala za inozemstvo in njihov izvoz. O tranzitu orožja in vojnega materiala skozi Avstrijo ne govori imenovana mirovna pogodba ničesar. Tranzit je samo vezan na spremeni list za orožje, ki ga na prošnjo izstavljajo politične oblasti. Carinske pristojbine določajo carinski predpisi. Te pristojbine pa so seveda večje kot za ostalo carinsko blago.

Budimpešta, 3. januarja g. Glede incidenta v Monostru objavlja »Magyar Ország« zanimivo informacijo. List pravi, da so madžarske oblasti popolnoma korektno postopale, ker niso hotele pošiljatev, ki je že bila na madžarskem ozemlju, poslati nazaj v Avstrijo ter da so prepustile odločitev kompetentnim madžarskim oblastim. Ker ni bilo dovoljenja od strani madžarske vlade, se je morala pošiljatev zadržati. Madžarska je s svoje strani pošiljatev zaplenila.

Amerika predlaga mednarodni pakt

Zedinjene države predlagajo, naj bi se francosko-ameriška mirovna konvencija spremenila v mednarodno pogodbo

Pariz, 3. januarja, g. Danes je dospela v Pariz nota Zedinjenih držav. Iz Washingtona sta bila predložena dva različna predloga. V prvem gre za prijateljsko zvezo, ki bi se sklenila samo med Francijo in Zedinjenimi državami. Ta zveza bi bila docela splošnega značaja ter naj bi odgovarjala Briandovim nameram.

Drugi predlog washingtonske vlade se tiče prijateljske pogodbe, h kateri bi poleg Francije in Zedinjenih držav moglo

pristopiti tudi Anglija in več drugih evropskih velesil. Ne samo francosko-ameriška, temveč tudi angleško-ameriška pogodba poteče 2. februarja, odnosno 2. julija.

V Londonu zasledujejo ta pogajanja z velikim zanimanjem. Brezdvomno namerava London pristopiti k francosko-ameriški zvezi, ki bi potem imela splošen značaj. Ameriški komentariji, ki prihajajo iz Washingtona, si nasprotujejo.

Poljsko-litovski spor še vedno akuten

Woldemaras hoče spraviti v ustavo zahtevo, da je Vilno glavno mesto Litve. — Nove obtožbe proti Poljski. — Smrtne obsodbe poljskih vohunov v Kovnu

Dunaj, 3. januarja d. Dopisnik »Neue Freie Presse« v Kovnu je zvedel z dobro poučene strani, da termin za litovsko-poljska pogajanja še ni določen. Pogajanja se bodo pričela najbrže šele koncem spomladaja. Zdi se, da hoče Woldemaras najprej uzakoniti predlog o ustavi, v kateri se označuje Vilno kot glavno mesto Litve. S tem hoče dokumentirati, da se Litva pod nobenimi pogoji ne odda Vilnu in da bodo bodočnost Vilna še vedno glavni problem litovske politike. Politični krogi v Vilnu presojaajo zelo pesimistično izgleda litovsko-poljskih pogajanj. Vlado komunikacije objavlja, da je poljska topla zopet terorizirala obmejno prebivalstvo. Dlje sporoča o navedenem ministrstvo, da Poljska še vedno

podpira emigrantsko gibanje.

Berlin, 3. januarja (be). Argentinska zveza za Društvo narodov je predlagala predsedniku Sveta Društva narodov sledečo rešitev baltičkega problema: Litva naj dovoli Poljski dohod do morja, Odansk in poljski koridor pa naj se vrne Nemčiji.

Kovno, 3. januarja d. Vojno ministrstvo objavlja, da se je pred tukajšnjim vojnem sodiščem vršila razprava proti peterim poljskim vohunom. Dva obtožena in sicer ena ženska in en moški, sta bila obsodena na smrt, ostali pa so bili obsodeni na ječo od enega do osem let. Na smrt obsodena sta vložila na predsednika senata prošnjo za pomilostitev.

Občni državljanski zakonik

(prevodla dvornosodna svetnika Božidar Bežek in okrajni Fran Regally), je ravno kar izšel v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Obsega 466 strani in stane v platno vezan 150 dinarjev.

Občni državljanski zakonik je eden največjih zakonov, ki urejajo že preko sto let skoro vsa civilnopravna razmerja na našem ozemlju. Leta 1853. je izšel prvi slovenski prevod, ki so ga oskrbeli sicer takratni naši najboljši pravni znanstveniki Mažgon, Krajnc in Cigale, a je jezikovno in stilistično že davno zastarel in mnogo desetletij že književna redkost. Zato je izšla za početka slovenskega uradovanja ne le slovenski pravnik, marveč vsa naša javnost zelo pogrešajo nov prevod. Cigale sam je leta 1888. pripravil nov prevod, pa ga je prehitela smrt.

Dvajset let za njim se je Fran Regally lotil novega prevoda, ki bi ustrezal razvoju našega jezika. Svetovna vojna in slednjič njegova smrt je preprečila njegov namen. Končno je dvornosodni svetnik Božidar Bežek, svetnik vsajega deželnega sodišča v Ljubljani, izvršil težko nalogo novega prevoda, ki je izšel o Božiču v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Prevod po daja besedilo v lahkoumljivi slovenščini, drže se enotno v sedanjih praksi že udomačenih pravnih izrazov. Vdelane so v besedilo seveda tudi tri delne novele k O. D. Z., ki so izšle med svetovno vojno, vendar tako, da je razlika med novellanim in prejšnjim besedilom (s pričrtavanjem) takoj vidna, navedeno pa je tudi staro besedilo.

Po posameznih paragrafi so navedene kratko tudi nekatere starejše, še veljavne in novejšje določbe, če naše zakonodaje, ki so izpremenile dejanski občni državljanski zakonik. Obširno stvarno kazalo olajšava uporabo zakonika. Ker za gledan čas še ni pričakovati izenačenja našega civilnega prava, zlasti ne v celem obsegu, bo ta izdaja gotovo za dolgo vrsto let prepotrebna za našo prakso pa tudi za mladi naš pravniški naraščaj naše univerze. Ne le slovenski pravnik, marveč tudi vsi naši župni, občinski in drugi uradi to izdajo ne bodo mogli pogrešati. Za rabo nemških izdaj in za navedbe besedila v nemščini naj ne bo več izgovora. Naroda se v knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani ali njeni posrednici v Mariboru.

Neupravičeno zadržani prejemki mestnih uslužbencev na novega leta dan

O priliki izplačila januarjskih prejemkov mestnih uslužbencev na ljubljanskem magistratu se je zgodil nečuvstven skandal, kakršnega starejšo mestno uradništvo sploh ne pominja.

Zaradi nemišelnih interpretacij ministrske odredbe D. R. br. 161.800 z dne 17. novembra 1927. je ostalo večje število uslužbencev na 1. januarja t. l. brez plače, odnosno je bilo večje število uslužbenstva prikrašeno pri svojih prejemkih.

Od informirane strani se nam poroča, da bi vse to razburjenje zadnjih dni prav lahko izostalo, če bi se bilo postopalo v duhu citirane naredbe. Ta namreč predvideva, da se vrši bužetiranje po dvanajstih letih prejšnjega proračuna, t. j. mesečno se sme trošiti 12. del proračuna za minulo leto. To se vrši tako dolgo, dokler ni proračun za tekočo proračunsko dobo odobren. Nikjer v tej naredbi ni rečeno, da se morajo prejemki že nastavljenega osebja več ali manj reducirati, ali celo sploh ne izplačati. Predpogoj pa je, da ne sme biti število osebja ob času proračunskega provizorija večje, kakor je bilo predvideno v bužetu pretečenega leta. Če pa je mestna občina tekom leta 1927. sprejela, kakor se čuje, večje število uslužbenstva, kakor ga predvideva proračun za leto 1928., je krivda onih, ki so ta prestopok omogočili.

Brezmiselnost ali pa zlobnost je torej prizadevali kratiti z dekretom pridobljene pravice. Jasno je, da se morajo poravnati tudi zaostali prejemki iz dvanajstih letnih kreditov. Če ti ne zadostujejo, pa iz tekočih dohodkov. Kako je postopati z nezaostnimi krediti, je v citirani ministrski naredbi točno opisano; treba je namreč zaprositi nadrejenost za povečanje prenežkega kredita. Dolžnost prizadetih faktorjev je tedaj, da se za te nerednosti in gluposti sami zagovarjajo in takoj poskrbe za to, da bo novi proračun za leto 1928. čimprej oblatven odobren. Čim se to izposluje, nastane potreba, da se število osebja spravi v sklad z novim rednim bužetom.

Naj bo ta novoletni brezprizorni dogodek mestni občini le resen opomin, da v prihodnje merodajni činitelji obstoječe naredbe pravočasno in bolje prouče, da se izognejo javni kritiki in si prihranijo blamažo.

Mestni komisar g. Mencinger in ravnatelj knjigovodstva g. Volc sta se s sinocim brzovalnikom odpeljala v Beograd po navodila, kako postopati v zadevi zadržanih uradniških plač.

Diplomatski obiski

Beograd, 3. jan. p. Zunanega ministra dr. Marinkovića so danes posetili angleški, francoski in italijanski poslaniki.

Odlikovanje poslanika Darda Beograd, 3. jan. p. Francoski poslanik g. Dard je odlikovani od francoske vlade s komandorskim križem francoske častne legije.

Naš konzulat v Bratislavi

Praga, 3. jan. h. Predsednik republike je podelil exequatur jugoslovenskemu konzulu v Bratislavi Mihetiću.

Prva radio-pridiga v Jugoslaviji Beograd, 3. jan. i. Na pravoslavni Božič, dne 7. t. m. bo patrijarh Dimitrije poslal vsem vernikom svoje božične pozdrave po tom beograjske radio postaje. To bo prva pridiga v naši državi, ki bo razširjena po tom radiju.

Novi predsednik Višjega deželnega sodišča

Beograd, 3. januarja, i. Danes je bil s kraljevim ukazom imenovan za predsednika višjega deželnega sodišča v Ljubljani dr. Anton Rogina, dosedanji podpredsednik tega sodišča.

Ameriško odlikovanje našim mornarjem

Beograd, 3. jan. p. Danes so bili v ameriškem poslanstvu odlikovani naši mornarji, ki so septembra meseca rešili posadko ameriškega parnika Robinsona v bližini ameriške obale, kjer se je ladja potopila. Intimne svečanosti so se udeležili poleg številnih diplomatskih zastopnikov tudi zastopnik kralja, vojni minister general Hadžić, več članov vlade in razne druge ugledne osebnosti. Poleg odlikovanj so do bili vsi mornarji našega parnika »Izabran« lene darila, na katerih je vgrajen datum in opomba, da je darilo poklonjeno od pred sednika ameriških Zedinjenih držav g. Coolidgea v znak priznanja za junško ponašanje naše mornarice.

Odhod ameriškega vojnega atašea

Beograd, 3. jan. i. Po štiriletnem bivanju v naši državi je nocoj zapustil Beograd dosedanji vojni ataše ameriškega poslanstva polkovnik Gardson. Pred odhodom je bil sprejet na dvoru in posebni avdijenci ter ga je kralj pri tej priliki odlikoval z redom Belega orla III. razreda.

Narodna skupščina in novi davčni zakon

Beograd, 3. jan. Kakor je izvedel vaš dopisnik, se sestane davčni odbor 16. t. m., da reši vprašanje davčnih stopenj za nove

Mraz, viharji in povodnji po vsem svetu

Velik mraz v Rumuniji. — Vihar na Črnem morju. — Italijanski parnik »Clituno« izgubljen. — Ostra zima v Nemčiji. — V Angliji preti katastrofa poplav. — Tudi v Severni Ameriki vladajo viharji

Bukarešta, 3. januarja g. V Rumuniji vladajo zopet silen mraz. Ovirje v železniškem prometu so na dnevnem redu. Železniški promet se vrši le z velikimi zamudami. Iz Braile, Galaca in Giurgiu brzovaljajo, da je Dunav zamrznil v zamrznjeni reki so 4 inozemske ribiške ladje in 20 vlačicev ter remorkerjev. V iuki v Galacu je zamrznilo 5 inozemskih parnikov. Del Dunava, ki tvori zvezo med Galacom in Črnim morjem, je popolnoma zamrznil.

Bukarešta, 3. januarja s. Na Črnem morju divjajo močni viharji. Paroplovba je popolnoma ustavljena. Vse rumunske brezžične postaje so ulele kilice raznih parnikov na pomoč, vendar pa identitete teh parnikov niso mogle ugotoviti, da bi uvedle rešilne akcije.

Bukarešta, 3. januarja s. Italijanski petrolejski parnik »Clituno«, ki se je večeraj pri Sabli ponesrečil je izgubljen. Škoda se ceni na 30 milijonov frankov. Rešilna dela so bila zaradi močnega viharja zelo otežkočena 35 mož je skočilo v morje in se s plavanjem

Mussolinijev protest v Moskvi

London, 3. jan. g. »Daily Telegraph« poroča, da pripravlja Mussolini ostro noto na sovjetsko vlado zaradi umora italijanskega podkonzula v Odesi.

Nuncij Marmaggi se ne vrne v Prago

Praga, 3. jan. d. V pogajanjih z Vatikanom ni bilo govora o povratku nuncija Marmaggi v Prago. Ker je Marmaggi po Husovi prošli, sua sponte zapustil Prago, je še vedno akreditiran pri češkoslovaški vladi, vendar pa se meni, da bo njegov povratek samo oficijel, poslovitev, nakar bo imenovan njegov naslednik v osebi monsignorja Ciriacija.

Priprave za parlamentarne volitve v Franciji

Pariz, 3. jan. s. »Echo de Paris« potrjuje danes, da se bodo volitve v parlament vršile najbrže 22. odnosno 29. aprila. V tem primeru bi se nova zbornica sestala 1. junija. Poincaréjev kabinet bi demisijsiral le tedaj, ako bi volitve prinesle bistveno politično izpremembo zbornice. Da Poincaré uspešno konča pričetno finančno akcijo, potrebuje avtoriteto. Gotovo pa je, da se stabilizacija franka ne bo izvršila pred volitvami.

Nemški odgovor oficijoznemu fašističnemu listu

Berlin, 3. jan. s. »Giornale d'Italia« je označil stališče nemškega tiska v južno-tirolskem vprašanju kot neprijateljsko na pram Italiji ter je izrekel domnevo, da piše nemški tisk v tem vprašanju enotno po nalogu nemške vlade. »Deutsche diplomatische Korrespondenz« odgovarja italijanskemu listu ter veli, da gre le za izraz enotnih čustev nemškega naroda, ki ne potrebuje nobenih uradnih navodil. Izprememba postopanja s prebivalstvom na južnem Tirolskem, ki bi jo nemški narod ravno z ozirom na svoje politične odnose do Italije prisrčno pozdravlja, bi imela brezdvomno za posledico spontano vsestransko priznanje.

Petrolejski skandal v Rumuniji

Bukarešta, 3. jan. g. V listu »Curvntul« objavlja inž. Florescu obdolžitev, po katerih so tuje osebe na petrolejskem ozemlju s ponarejenimi koncesijami napravile državo veliko škodo, ki jo inž. Florescu ceni na 375 milijard lejev. To je tako velika vsota, da bi se z njo lahko plačali vsi rumunski državni dolгови. Inž. Florescu dolži več oseb v vodstvu rumunsko-ameriške petrolejske družbe, da so sodelovali pri teh nepoštenih mahinahcijah. Z ozirom na to obdolžitve je bila uvedena preiskava.

neposredne davke. Do tega dne bo vlada izdelala svoj definitivni predlog. Večera je je govorilo, da bo 16. sklicana Narodna skupščina k plenarnemu zasedanju. Zdi se pa, da je ta vest preuranjena.

Konferenca gledaliških upravnikov

Beograd, 3. jan. p. Z ozirom na to, da so bili krediti vseh narodnih gledališč znatno znižani, se bo vršila takoj po pravoslavni božičnih praznikih v Beogradu konferenca upravnikov vseh narodnih gledališč, da razpravljajo o tem, kako bi premostili vsled redukcij nastale težkoče in preprečili grozečo krizo.

Preganjanje Jugoslovenov v Zadru

Split, 3. jan. n. Iz Zadra poročajo, da so bile danes pri vseh Jugoslovenih izvršene hišne preiskave. Vse jugoslovenske liste so fašisti zaplenili; pri komur pa so našli znak kaknega jugoslovenskega nacionalnega društva ali kako tako sliko, so ga takoj aretirali in odvedli v zapor.

Odgoditev nove žel. tarife

Beograd, 3. jan. p. S 1. januarjem bi morala stopiti v veljavo nova železniška tarifa za osebni promet, ki je precej nižja od sedaj veljavne tarife. Znižanje se nanaša zlasti na brzovalke. Vlada pa je v zadnjem trenutku sklenila, da stopi ta tarifa v veljavo šele s 1. marcem ali pa šele s 1. julijem.

O preimenovanju beograjskih ulic

Beograd, 3. jan. p. Beograjska občinska uprava je sklenila, da izvede preimenovanje vseh glavnih ulic Beograda. Ulice bodo imenovane z imeni vladarjev, zaslužnih državljanov, nacionalnih delavcev, književnikov in drugih za našo državo zaslužnih mož.

rešilo. Prepečeno so bili v bolnico v Constanti. Eden rešenih mornarjev je umrl.

Berlin, 3. januarja (be). Po vsej Nemčiji vladajo še danes ostra zima. Dolnja Laba je tako zamrznila, da je promet na njej popolnoma ustavljen.

London, 3. januarja g. Vse reke so zaradi južnega vremena in močnega dežja prestopile begrove. Temiza je narasla dnevno za en meter in danes vsako uro za 3 cm. Ker je narasla tudi potok Lea, so nekatera londonska predmestja pod vodo. Avtomobilski promet se je moral ustaviti.

Newyork 3. januarja g. Veliki snežni vihar, ki je divjal snovi na zapadni obali, je zahteval 50 človeških žrtev. Samo v Chicagu je umrlo 26 oseb. Železniški promet se vrši le z velikimi ovirami. Vlaki vozijo zelo neredno. Letalski poštni promet je ustavljen.

Pariz, 3. januarja g. Z Martinique poročajo, da je visoka plima na severni obali otoka napravila velikansko škodo.

Rumunsko inozemsko posojilo

Bukarešta, 3. jan. g. Pogajanja o rumunskem inozemskem posojilu v Parizu so že končana. Zastopnik rumunske nacionalne banke Ciriamescu je danes dospel v London, da tukaj nadaljuje razgovore. Ker je to zunanje posojilo določeno za stabilizacijo rumunske valute in bo vsota zelo velika, zato je potrebno, da se tudi angleški trg udeleži tega posojila.

Zarantistična akcija v inozemstvu

Bukarešta, 3. januarja, g. Vodja narodne kmečke stranke Mangarea je večeraj odpotoval v Prago. Od tod bo odšel v Pariz in London, kjer hoče natančno informirati inozemske demokracije o političnem položaju v Rumuniji.

Dr. Stresemann obolel na španski

Berlin, 3. jan. d. Nemški zunanji minister dr. Stresemann je po svojem povratku iz Königsberga zbolel na španski bolezni.

Britanski proračun

London, 3. jan. d. Zakladni kancelar Churchill je v svojem proračunskem govoru naznanil, da bodo znašali državni dohodki za leto 1927/28 834.8 milijonov, izdatki pa 833.4 milijonov funtov. Vendar pa so bili izdatki kasneje določeni na 837.6 milijonov funtov.

Smrt čl. poslanca

Praga, 3. jan. h. Danes je umrl nemško-krščanski poslanec Gudig, ki je zastopal brnsko volilno okrožje. Njegov naslednik je brnski mestni uradnik Rudolf Havelka.

Preprečen upor madžarskih četnikov v Trenčinu

Bratislava, 3. jan. g. V jetišnici v Trenčinu so razkrili priprave za upor tamošnjih madžarskih četnikov. Oblasti so izsledile pisma, ki so bila iztihotapljena iz jetišnice, v katerih prosijo jetniki za strojnice in druge instrumente.

Med ponesrečenci »S 4« tudi dva Čeha

Praga, 3. jan. h. Tukajšnji listi poročajo, da sta bila med posadko ponesrečene ameriške podmornice »S 4« dva Čeha, ki sta služila v ameriški mornarici.

Usoda drzne letalke

London, 3. jan. s. Poveljniški angleškega transportnega parnika »Belliveau« ki je večeraj dospel v Portland, trdi, da je 23. decembra ob 21.30 s svojim častnikom opazoval, ko je letalo miss Greysonove iz višine 200 metrov padlo v morje. Zaradi razburkanega morja se je letalo skoraj gotovo takoj potopilo. Noč je bila popolnoma temna, ta, da so bila nadaljna poizvedovanja popolnoma izključena.

Veliko izprtje delavcev

Stockholm, 3. jan. (be). Zaradi mezdnih sporov je bilo izprtih v tvornicah celuloze 17.000 delavcev. V srednji Švedski pa je bilo izprtih 4000 rudarjev.

Naši kraji in ljudje

Beda državnih upokojencev

Izmed številnih dopisov, ki jih prejema uredništvo iz krogov upokojencev, priobčujemo danes naslednja dva, ki vsebinsko zajemata vse njihove pene in aktualne zadeve:

Bodite pravični napram državnim upokojencem!

Včerajšnji članek v »Jutru« o krivičnem obdavi državnih upokojencev je le premil odmev splošnega ogorčenja med upokojenci, zlasti med onimi, ki jim je znano, kako je prišlo do tega davka. To novo breme namreč temelji na določbi finančnega zakona za leto 1927-28, ki pa ni jasna, kajti sama tukajšnja delegacija ministrstva finančne je smatrala potrebno, da se obrne za navodila na ministrstvo v Beogradu. Od tod so odgovorili, da se morda predmetna določba finančnega zakona tolmачiti v tem smislu, da morajo upokojenci plačati davek od stanarine, dočim so aktivni uradniki te davčne prosti. Za rešitev vprašanja v tej zakoniti določbi, ki je v veljavi že od 1. aprila 1927., so torej rabili celih osem mesecev in tako je prišlo, da moramo sedaj naknadno plačevati davek.

Vsak zakon mora biti pravičen, upravičen, logičen, združljiv vsaj z zdravim pametjo. Zaman pa s čem pravični razlog, po katerem naj bi upokojenci plačevali 4% davek za stanarino, dočim naj bodo aktivni uradniki tega prosti. Doslužil sem polno aktivno službeno dobo, po načelih čimovniškega zakona imam pravico do vseh prejemkov v aktivnosti, rabim stanovanje kakor aktivni uradnik in sedaj mi križajo stanarino, ki itak ni zadostna, da plačam namemino.

Umestno bi bilo, da društvo upokojencev ugotovi, se li uveljavlja obdavi stanarine upokojencev tudi v ostalih pokrajinah naše države in da bi izid svojih poizvedb objavilo v novinah. Narodne poslance pa prosimo prav sedaj, ko je v razpravi fin zakon za l. 1928/29, da nam izposlušajo oprostitev davka na stanarino. Nastale bodo še težje posledice, ako se to vprašanje pravično ne reši. Govori se namreč, da nameravajo znižati draginske doklade, ki so davka proste, zato pa zvišati stanarino. Tedaj bi se upokojencem zopet zvišalo davčno breme.

Druga neupravičena, občutna krivica za državne upokojence obstoja v tem, da imajo samo trikrat na leto za 50 % znižano vožnjo na železnicih, dočim imajo aktivni uradniki za vsako vožnjo 50 % popusta. Tudi za to zapostavljamo državnih upokojencev ne najdemo pravičnega razloga. Zakaj uživajo železniški upokojenci glede osebnih vožnj istih udobnosti, ki jih imajo v aktivni službi? Se li hoče in zakaj kaznovati državne upokojence na eni strani z višjim obdavi, na drugi z omejenim popustom vozarne? Se li bole, da bodo upokojenci preplavili železniške vagona in s tem ovirali promet? Železniška uprava, ki je sicer zelo radodarna s polovičnimi in četrtinskimi kartami, ve dobro, da bo le v njeno gmoisto korist, ako da upokojencem neomejen 50% popust, kajti marsikdo bo uporabil železnico več nego trikrat na leto, ako bo imel polovično karto.

Generalna direkcija baš sedaj sestavlja nov pravilnik za železnice olajšave in zato prosimo narodne poslance, da tudi v tej smeri zastavijo svojo moč v prid upokojencem.

Dajte orožniškim upokojencem kar so zaslužili!

Iz vrst orožniških upokojencev nam pišejo:

Trinajsto plačo izplačujejo, novoletna darila se dele, nam pa, ki smo služili preko 30 let v vročini in ledu, v večni nevarnosti za naše življenje, po vesteh, ki prihajajo iz Beograda, zopet ne bodo mogli izplačati naše, že itak bome plače. In trdi se celo, da kar tri mesece ne! To bi bila sramota za državo, zločin, ki klječe do neba! Vsa službena leta smo plačevali v penzijski sklad in naši aktivni tovariši še sedaj plačujejo, sedaj pa uam naj se zopet odtegne to, kar je naše!

Zopet so v penzijskem fondu zmanjkale za nas »pare«, zopet se je izkazalo, kako malo smisla imajo za nas oni, ki so živeli v varstvu naših bajonetov! Namesto da bi nam izplačali ob koncu leta plačo za mesec marec l. 1927 ki so nam jo odtegnili zaradi istega vzroka, da smo stradali in trpeli, nam hočejo sedaj odtegniti kar za tri mesece: za januar, februar in marec.

Ne pomislijo, da imamo poleg sebe družine z kopico neboljane dece, katere bomo morali hraniti sedaj z lastnim mesom! Naša plača pri nobenem ne presega 1300 Din, naši otroci dobivajo dnevno samo po 3 Din, namestv po 5 Din. kar bi jim po zakonu moralo pripasti že od oktobra l. 1924. Zelja nas vseh pa je, da se odepimo od žandarmerijske vrhovne komande in da nas priključijo k finančni upravi ter zahtevamo, da nas plačajo tako, kakor smo mi s 30 do 40letnim službovanjem zaslužili! Se je čas, da se krivica popravi in da nas rešijo pogube.

Eden izmed prizadelelih.

Tragična smrt družinskega očeta na železniški progi

Ljubljana, 3. januarja

Na Viču se je v minuli noči pripetila smrtna nesreča, ki je povzročila v vasi sam, pa tudi v vsej okolici veliko razburjenje.

Strojevodja tovornega vlaka št. 42, ki vozi ob 0.15 proti Brezovici, je danes jutraj opazil ležati tik ob progi poleg viškega pokopališča nekaj črnega, ki je izgledalo kakor človeško truplo. O tem je obvestil postajnega načelnika na Brezovici, ki je takoj sporočil vest telefoničnim potom čuvalu Franu Verbcu v čuvalnico 644a na

Viču. Verbec se je takoj podal na progo, obenem pa je o stvari po svojih ljudeh obvestil viško stražnico.

Verbec je korakal po progi in dolgo ni našel nič sumljivega. Že je pričel misliti, da se je strojevodja zmotil. Dospel je po časi do kilometrskega kamna 436.3 in tu je nenadoma ugledal v motnem svitu lešerbo, ki jo je imel s seboj, ležati med tračnicami neznanega moškega. Ko je pristopil bliže, se je zgrozil, kajti neznanec je imel strto glavo, poleg tega še zmečkano levo roko, desno nogo pa odrezano nad gležnjem...

Čuvaj se je kratko odločil ter položil truplo stran proge na stezico. Medtem sta prispela na kraj nesreče tudi nadzornik viške stražnice Blaž Raznožnik in stražnik

Rutar, ki sta v mrtvecu spoznala 49letnega posestnika Franceta Kristana, stanujočega na Viču št. 69.

Z viške stražnice so že v zgodnjih jutranjih urah obvestili o nesreči policijsko ravateljstvo in policijskega zdravnika dr. Avramoviča. Na njegovo odredbo so nato truplo ponesrečenega Kristana spravili ob 6. v mrtvašnico na pokopališče.

Tekom dopoldneva se je podala na kraj nesreče policijska komisija, ki sta jo tvorila zdravnik g. dr. Avramović in policijski nadzornik g. Fran Zajdel.

Kakor se je ugotovilo, je Kristana povzročil tržaški brzovlak, ki prihaja v Ljubljano kmalu po polnoči. Kako je prišlo do nesreče, ni povsem jasno. Bržkone pa je bila stvar naslednja: Kristan se je vračal s Kozarij na Vič in je, namenjen domov, stopal po zasliani poti ob progi, ki jo splošno uporabljajo Vičani. Ker pa je bil zadnji čas sploh že močno oslabljen in tudi duševno nekam zmotljen zaradi udarca, ki mu ga je lansko leto na glavi prizadel konj, ga je na progi idočega zgrabil brzovlak in so kolesa neusmiljeno zdrobila njegovo življenje.

Verzija, da bi šel Kristan samovoljno pod vlak, je po dognanjih policije brez vsake podlage. Pogreb pokojnika ki je bil brat bivšega ministra g. Antona Kristana in ki zapušta vdovo in šest otrok, se bo vršil jutri, v sredo, popoldne.

Črnogorski vojvoda Božo Petrović-Njegoš

je — kakor smo poročali — umrl na Cetinju dne 29. decembra v starosti 82 let. Bil je ožji sorodnik pok. kralja Nikole in našega vladarja, s katerim so ga posebno vezale velike zasluge, ki jih je kot guverner Skadra izkazal leta 1914. srbski vojski na umiku. Pokojni vojvoda, eden najznamenitejših črnogorskih vojskovodij in prvovrsten državnik, je bil odlikovan z najvišjimi domačimi in evropskimi odlikovanji. Pogreb se je vršil na državne stroške in z vsemi vojaškimi častmi v njegovem rojstnem kraju Njegoših, kjer so krsto položili v rodbinsko grobnico.

Nesrečna žrtev kovinskega stroja

Maribor, 3. januarja.

Danes se je zgodila v tovarni »Kovina« že tretja težka nesreča pri enem in istem stroju. Pred dobrima dvema letoma je enega delavca ubilo, pred tremi meseci je drugi delavec izgubil roko in sedaj je zadela enaka nesreča komaj 19letnega stromege ključavničarja Ivana Kolarja.

Pred pričetkom dela je opazil, da sili transmissijski jermen na stran. Z naglim sunkom ga je hotel uravnati. Jermen pa ga je zgrabil za roko. Ko je fant napel vse sile, da bi roko osvobodil, ga je dvignilo in štirikrat zasukalo naokrog in mu odre-

zalo desno roko precej višje nad laktom. Nezavesten se je zgrudil nesrečni Kolar na tla. Na njegov krik so prihiteli drugi delavci, ki so ustavili stroj in nudihi ponesrečenemu prvo pomoč. Poklicani rešilni oddelek ga je pripeljal v bolnico.

Kolar je bil uslužben pri Kovini osem mesecev. Njegovi predstojniki ga opisujejo kot zelo pridnega in marljivega delavca in zato tem bolj obžalujejo težko nesrečo, ki ga je doletela. Bistrega in zalega mladeniča so imeli vsi radi, čeravno se ni briga za zabavo svojih vrstnikov in je najraje čital knjige. Hrepenel je po službi pri mornarici. Stanoval je v koroškem predmestju pri svoji poročeni sestri. Svak mu je še danes jutraj pred odhodom na delo dejal:

»Zvečer bova pa gotovo napravila prósnojo za sprejem k mornarici...»

Nekaj ur pozneje so bile vse te nade zrušene. Revez leži sedaj v bolnici v hudih bolečinah in trpkih mislih na temno bodočnost...

Novoletno voščilo z litrom v glavo

Šmartno pri Litiji, 2. januarja

Janko K. je šel po starem običaju k svojim znancem, da jim vošč: veselo in srečno novo leto. Oglasil se je tudi v Šmartnem v Grčarjevi gostilni. Na gostilniškem pragu je srečal brhko Metko in začela sta se prav živahno razgovarjati.

Priateljsko čebljanje med Metko in Jankom pa ni bilo vseč Simončiču iz Spodnjega Loga. V jezi je Simončič popadel polno litersko steklenico na mizi ter jo vrgel v Janka. Lučaj je bil strahovito močan. Debela steklovina se je na Jankovi glavi razletela, večji kos stekla pa so se mu na treh krajih zapili v glavo. Ranjenemu fantu, ki je bil na mah v krvi, so nudili domači prvo pomoč ter so mu tudi iz ran izveliki večje kose steklovine. Nato so ranjenca odpeljali k bližnjemu zdravniku, ki mu je pobral iz ran tudi vse ostale manjše steklene drobce ter mu nudil nadaljnjo pomoč.

Za hudega Simončiča pa so se seveda takoj zanimali orožniki in za neobičajno novoletno darilce mu bodo odšteli sodniki primerno plačilo. Da je Simončič razburil kri bolj alkohol kakor ljubosumnost, se seveda razume po sebi.

Pretepaštvo

Maribor, 3. januarja

V krajih niže Maribora se je močno razvilo pretepaštvo. Motivi so najrazličnejši: stari spori in pravde, natočevanja, po malem politika, največkrat pa vinska razposajenost. Nedavne občinske volitve so mnogo prispevale k razdraženosti duhov. V Slivnici pri Mariboru so se celo oficijelni SLS-ari in kmečki zvezarji med seboj kregali in prepirali za odborniška mesta. V dveh sosednjih vaseh pa so se v agitacijskih pesmicah razkrivali že 10 let stari greh naprotikov. V mariborski bolnici imajo že nekaj časa stalno razne žrtve posurovelosti pretepačev iz teh krajev.

Zadnjič jo je skupil neki Tement. Ob 10. zvečer je nič hudega sluteč vstopil na postaji Slivnica-Orehova vas in že so pričele padati batine z medklici:

»To imaš za to, ker si pričal proti meni!«

Ko se je Tement začel ruvati z neznanecem, mu je napadalec odgriznil nos...

Včeraj pa je prišel v bolnico neki Klampfer. Sredi noči se ga napadli v Slivnici neki ljudje iz Orešne vasi. Pravega vzroka za ta napad ne ve ali pa ga ne zna izbrati izmed mnogih domnevanj.

Velika afera zaradi pusto-lovščin mlade lisice

Novo mesto, 1. januarja

V lišji veletrovca g. Š. se nahaja 1 leto stara lisica, ki so ji dali otroci domačega sluga ime »Gumbek«. Lisica je v veletrovčevih hiši prav udomačema ter ji do zadnjega časa ni bilo dosti do zlate prostosti. Zadnji čas pa se je v njej oglašila divja narava in živalica je postala zelo nemirna. Ko se ji je te dni nudila ugodna prilika, jo je popihala v prostost in seveda s seboj je odnesla ovratnik s kraguljčki.

Zvitorepka je najprej odhitela na kapiteljski marof, kjer je s ponomom zrla dolgo časa v nižavo na mesto. Toda ker je nenkrat zavohala, da ima tu svoj lovski revir z notar, se je tega tako prestrašila,

Samo še danes ob ¼ 5, ¼ 7, ¼ 8. in ¼ 10. zvečer

Ida Kravanja

(ITA RINA)

HARRY LIEDTKE

v filmu

Izgubil sem srce na Savi

Kino »DVOR«

da jo je po ovinkih pobrisala na Gorjance. Na Dovžu so z začudenjem opazovali zvitorepko s kraguljčki, ki se je obnašala zelo domače. Odtod je odhitela v druge gorjanske vasi in v teh povsod pustila za seboj krvava bojišča. Ker pa se ji je radi hudega mraza zahotelo domače udobnosti, je ubrala pot zopet nazaj proti mestu.

Domov je prišla pozno zvečer, ko so bila hišna vrata že zaprta. Ker ni mogla in ni hotela stati na mrazu in čakati brez dela do belega dne pred hišnimi vrati, je odšla zopet malo na revizijo po mestu. Prišla je do Ferličeve gostilne pri »Totenbirtu«, kjer je obiskala purane. Znano ji je menda bilo že odprej, da sta dva lepa eksemplari obsojena na smrt ter da čakata na justifikacijo. Usmiljena lisica je to delo opravila kar sama brez prič. Nato jo je odkrila proti kapitelju. No, delo je bilo tu kaj lahko in hitro: šlo je le za glavo stari kuri, ki je bila tega sveta že itak do grla sita.

Na Bregu se je oglasila pri gostilničarju M. Toda ker je že nastopila policijska ura in je bilo vse zaprto, je odhitela domov, pogledat, če je veletrovčev sluga že odprl hišna vrata. Včas mora namreč prav zgodaj odpreti vrata, posebno takrat, kadar gredo na sejem. Ker pa je bilo vseeno že zaprto, je odšla še malo podražiti novomeškega jagra B. Pred njegovimi hišnimi vrati je začela praskati in cviliti ter ga tako javno izživati. Gospod B. pa je resen mož in mlakor ni reagiral, ker strelja divjačino rad na odprtem polju in v gozdu, po mestu pa noče iskati trofej.

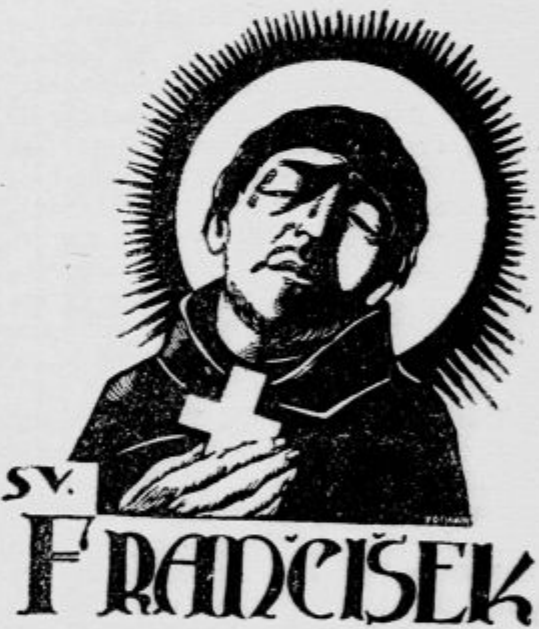
»Gumbek« je bila zaradi tega omalovaževanja globoko užaljena. Odšla je na trg ter začela strahovito zavijati, kakor da bi jo živo drli... Rada bi bila videla, kdo se je bo usmilil in sprejel pod krov. Zaman. Potpetki je morala pred hišnimi vrati do ranega jutra, dokler ni domači sluga odprl vrat. Tedaj je smuknila na svoje ležišče ter se kmalu zadržala v sladki sen.

Naslednjega dne je čakalo g. Š. veliko presenečenje. Obiskala ga je stroga policija ter mu predložila račun za obglavljenega purana in pučko. Ker pa je g. Š. izjavil, da ni lisica njegova last, temveč je njen lastnik gletni sinček njegovega sluga Vlado, ki jo ima tudi dejansko v oskrbi, je čez noč nastala velika pravna afera. Gre namreč za to, ali ima gletni Vlado kako premoženje ali ne. Bržčas bodo morali oškodovanci še dolgo, dolgo čakati, da bodo prišli do odškodnine.

Jutri, v četrtek 5. jan. 1928., ob 21.15 uri zvečer

slavna premijera grandioznega filma

Brat Francišek Asiški

Monumentalni film o življenju in delu največjega svetnika. Film spremlja pompozni orkester in pevski zbor.

Predprodaja vstopnic dnevno od 10. — ¼ 1. popoldne.

Telefon 2730 Kino »DVOR«

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Sreda, 4.: »Divja raca«. Premijera. Premijerski abonma.
Četrtek, 5.: »Boljši gospod«. Ljudska predstava pri zniž. cenah.
Petek, 6.: ob 15.: »Snegulčica in škrtac«. Ljudska predstava pri zniž. cenah. Izv.
Ob 20.: »Ukročena trgovljava«. Ljudska predstava pri zniž. cenah. Izv.
Sobota, 7.: »Mnogo hrupa za nič«. A.

Ljubljanska opera

Sreda, 4.: »Čarobna piščal«. D.
Četrtek, 5.: »Ples v maskah«. Gostuje gospa Zikova.
Petek, 6.: ob 15.: »Poljska kri«. Opereta. Ljudska. Izv.
Sobota, 7.: »Hoffmannove pripovedke«. Ljudska.

Mariborsko gledališče

Sreda, 4.: »Živelj tatovi«. C. Premijera.
Četrtek, 5.: »Madame Butterfly«. A. Ku-poni.
Petek, 6.: ob 15.: »Rokovnjači«. Znižane cene.

Celjsko gledališče.

Četrtek, 5.: »Peterčkov poslednje sanje«.

Premijera Ibsnove »Divje race« v Ljubljani bo v sredo 4. t. m. ob 8. zvečer, na kar ponovno opozarjamo. »Divja raca« spada med najbolj učinkovite Ibsnove drame, v njej najdemo vse elemente njegove obsežne oderske tehnike.

Ljudske predstave v ljubljanskem gledališču. V teku tega tedna bosta dala ljubljanska opera in drama več ljudskih predstav, ki so v repertoarju označene ljudske — izven. Predstave se vrše pri izredno znižanih cenah in izven abonmaja.

»Živijo tatovi«, na mariborskem odru. V sredo, 4. t. m. bo v mariborskem gledališču duhovita, zanimiva moderna komedija od Dante Signorinija »Živijo tatovi«, ki je doslej pred leti na Reinhardtovem odru zelo lep uspeh. Režija je v rokah gosp. J. Koviča.

»Čarobna piščal«. To slavno klasično delo Mozartovo se ponovno pole v ljubljanski operi danes v sredo, dne 4. t. m. pod taktirko ravnatelja g. Poliča in sicer za abonma reda D. Ga. Zdenka Zikova v naši operi. Brez dvoma je, da ni še nobena operna pevka uživala v Ljubljani toliko vsestranske priljubljenosti kakor ga Zdenka Zikova, bivša naša primadona za časa svojega večletnega izredno uspešnega delovanja v ljubljanski operi. Vsaka njena nova vloga, ki jo je odpeela na našem odru, je pomenila dogodek posebne vrste. Enak sloves uživa tudi sedaj v Zagrebu. V četrtek, dne 5.

t. m. pole v Ljubljani vloga Amelije v Verdijevi operi »Ples v maskah«. Opera se pole za abonma C.

Poljska umetnostna razstava na Dunaju je napovedana za čas od 18. februarja do 7. aprila t. l. v prostorih ondolne »Secesije«.

Slavni Francez Vincent d'Indy je zastopan na klavirskem koncertu ge. Dane Golia-Koblerjeve v ponedeljek, dne 9. t. m. v Filharmonični dvorani s svojo klavirsko sonato v treh stavkih. D'Indy je priznano najboljši učence slovečega učitelja Cesarja Francka in tudi voditelj tako znane Francove šole. Napisal je celo vrsto klavirskih, pa tudi simfoničnih skladb. Več njegovih klavirskih del so nekateri skladatelji instrumentalizirali za velike simfonične orkestre in so znana po vsem svetu. Sonata op. 63, katero izvaja ga. Golia-Koblerjeva na svojem koncertu, je posvečena znameniti pianistki Blanche Selvi ter pomeni višek skladateljeve klavirske tvorbe. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Akad. slikar Slavko Tomerlin bo otvoril v petek 6. t. m. v Jakopičevem paviljonu razstavo svojih slik. Razstava bo trajala samo do 15. t. m. Dela tega hrvaškega umetnika so naši publiku v dobrem spominu z razstave v mesecu marcu 1926. Med tem časom je prav uspešno prirejal razstave v Sarajevu, Brodu na Savi, v Vinkovcih, Osijeku, Varaždinu in Zagrebu. Slika pokrajine z našega juga in prizore iz narodnega življenja.

Zgoreli fotografski atelje Davorina Rovška v Ljubljani

Kakor smo včeraj poročali, je v ponedeljek zvečer zgorel fotografski atelje Davorina Rovška v Kolodvorski ulici. Reševalni akciji je osebno prisostvoval načelnik prostovoljnih gasilcev g. Turk, čigar odločnemu nastopu se je zahvaliti, da je bil požar, ki je zavzel vedno večji obseg in je ogrožal že tudi sosednjo hišo, udušen že o polnoči ter vsaka nadaljnja opasnost preprečena. Slika predstavlja prednji paviljonček, ki se še drži pokonci, dočim je atelje pogorel do tal.

Kdor ne odklanja sreče

naj se požuri, da pride pravočasno v posest srečke državne razredne loterije. Zrebanje prvega razreda se bo vršilo že 11. t. m. Poudarjamo ponovno, da je rizik v tem kolu prav majhen, ker mora vsaka srečka zadeti. V najslabšem slučaju bo znašal dobiček Din 200.—

Srečke Zdravne hranilnice r. z. o. z., Ljubljana, je dobiti tudi v

Oglasnem oddelku »Jutra«, Prešernova ulica šte. 4 ter v Ekspozituri »Jutra«, Ljubljana VII, Celovška cesta šte. 53, v Mariboru pa v upravi »Večernika« na Aleksandrovi cesti 13.

Domače vesti

* Iz redakcije naših listov. Za šefa redakcij »Jutra«, »Slov. Naroda«, »Ponedeljka« ter »Življenja in sveta« je s 1. januarjem imenovan dosedanj glavni urednik »Slov. Naroda« g. Stanko Virant.

* Prihod odbora Mednarodnega združenja visokošolcev v Ljubljano. Mednarodno združenje visokošolcev CIE (Confédération Internationale des Etudiants) je nastalo po vojni leta 1919. V par letih svojega obstoja je razprostrilo svojo organizacijo po vsem svetu. Danes ima 1.500.000 članov v 45 državah. Vsakoletni kongresi CIE so vedno pomembnejši in že danes lahko rečemo, da je to za Zvezo narodov najjačša mednarodna organizacija. Pri nas pa se čeni še vse premalo. CIE se trudi za olajšavo pri potovanjih (viza in železnice), za visokošolske sanatorije, za izmenjavo študentov, za stipendije, za priznanje tujih diplom, za izmenjavo znanstvenih knjig in filmov. Za kongrese v Nyborgu, Oxfordu, Varšavi in Pragi je sledil lani kongres v Rimu. Na tem kongresu je povabila jugoslovanska delegacija 15 člansko izvršni odbor na sejo v Ljubljani. Odbor je vabilo sprejeti in določiti za sejo čas od 6. do 13. januarja. Gostje pridejo že 5. iz Maloje (blizu St. Moritza v Švici) kamor jih je povabil angleški lord Lunch. Slovenski akademiki organizirajo gostom vrsto prireditev. Dne 12. januarja priredi Akademski zbor pod vodstvom Franceta Marolta koncert v Unionu. Zbor je nastopil že v Mariboru in Ljubljani z izbranim slovenskim programom.

* Češki akademiki proti redukciji fakultet na naši univerzi. Iz Prage smo dobili ta-le dopis: Slovenski akademiki javnosti! Češko narodno studentstvo je na svojem zadnjem sestanku soglasno sklenilo, urvačujoč referat kol. Hruške o nevarnosti, ki grozi Vaši tehniški in medicinski fakulteti, da izrazi simpatije Vašemu boju za ohranjanje celotnega ljubljanskega vseučilišča. Za študentski odbor mlade generacije Č. N. D. M. U. C. Sindelář, predsednik, J. U. C. Lekeš, tajnik.

* Češkoslovaški parlamentarci v Jugoslaviji. Člani češkoslovaške narodne skupščine, ki sodelujejo v parlamentarni češkoslovaško-jugoslovanski uniji, prispejo dne 21. t. m. v Beograd, kjer ostanejo približno teden dni. Pri tej priliki bo unija razpravljala o načrtu kulture in gospodarske konvencije med našo državo in Češkoslovaško.

* Odlikovanje hrvaške umetnice. Češkoslovaški konzul v Zagrebu je predložil šestim ob priliki šestdesetletnice umetniškega delovanja gospe Marije Ružičke Strojzi izročilo visoko odlikovanje — viteško zvezdo češkoslovaškega reda belega leva.

* Imenovanje v naši vojski. Na predlog ministra vojske in mornarice so imenovani: Stefan Koprivšek za sodnega kapetana II. razreda; Fran Sedej in Metod Mohor za administrativna poročnika artiljerijsko-tehnične stroke; Janko Potočnik za artiljerijskega kapetana II. razreda, v vojni mornarici pa Milan Domanik za kapetana fregate. Pri tej priliki bodo popravljeno, da sta Zdenko Papež in Karel Levičnik imenovana za poročnika (ne kapetana) bojnega broda I. razreda.

* Komisariat v Petrinji. Veliki župan v Karlovcu je razpustil mestni občinski svet v Petrinji ter imenoval za komisariata: enostnega svetnika Josipa Ivančiča in obenem odredil, da se v zakonitem roku razpišejo nove volitve. Do razpisa je prišlo ker občinski svet nima bil sposoben za delo.

* Pozor gostilničarji in kavarnarji. V prvi letošnji številki »Uradnega lista« sta izšla v celoti (na 22 straneh) in v sedaj veljavni občinski pravilnik o gostilnah, kavarnah in ostalih obratovalnicah z alkoholnimi pijačami in pravilnik o točarski pravici. Oba pravilnika sta potrebna slehernemu gostilničarju, kavarnarju in prodajalcu alkoholnih pijač. Posamezne številke se dobivajo v upravnistvu »Uradnega lista« v Ljubljani, dokler zaloga ne pade, po 2.50 Din.

* Seja glavnega odbora predsednikov in delegatov Udruženja sreskih učiteljskih društev »Edinstvo« v Ljubljani se bo vršila dne 6. januarja t. l. ob 10.30 dopoldne v Kazini II. nadstr. v Učiteljski tiskarni. Udeležba obvezna! Vabimo tudi vse člane »Edinstva« — Odbor.

* V sedanjih dobrih težkih krizah, ki jo preživljamo še vedno ne predstavlja 10 Din veliko vsoto, dobite pa zanje lahko 400.000 Din, če kupite le eno srečko Jugoslovanskega Novinarskega združenja. Poleg premije 250.000 Din v gotovini in glavnega dobitka v znesku 150.000 Din (vila v kateremkoli kraju v državi) ima novinarska loterija še nad 13.000 drugih dragocenih dobitkov. Cena srečke je 10 Din. Zrebanje se bo vršilo definitivno od 15. do 28. t. m. v Sarajevu pod kontrolo državne oblasti. Naročila poedincev kakor tudi prodajalcev je treba čimprej nasloviti na: Jugoslovansko novinarsko združenje, Sarajevo.

* V naši siromašni klavirski literaturi pomeni nova izdaja V. Mirkovića 10 povesti za klavirsko mladino izreden dogodek. Zelo zanimiva, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« se ni ustrašilo ogromnih stroškov in je naredil iz izdajo veliko veselje malim pianistom. Naj bi stariši podarili malčkom teh

10 povesti, saj je cena lični izdaji res skromna. Partitura stane 20 Din. Naroča se na naslov »Ljubljanskega Zvona«, dobi se pa tudi v vseh knjigarnah.

* Tečaj »Brezalkoholne produkcije« se bodo v 1. 1928 vršili v Ljubljani za časa večeseja od 2. do 11. junija, kakor tudi za časa pokrajinske razstave od 1. do 10. sept. Na željo se bodo prijavljali tečajni tudi v večjih krajih Slovenije, vendar je potrebno, da se interesi za te tečaje kmalu prijavijo, sicer tečaje ni mogoče razporediti. Prijave sprejema »Brezalkoholna produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

* List »Preroda« dobite brezplačno na ogled, ako javite naslov upravi »Preroda«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

* Alkohol mesto kruha. »Slobodna misel« ki izhaja v Nikšiću, poroča, da je zetska oblastna skupščina od kredita, prejetega na račun reparacij za Črno goro, nakazala znesek 400.000 zlatih mark društvu »Trebišja« za industrijo — piva! To je največji znesek, ki ga je oblastna skupščina nakazala privatnemu podjetju. Mar črnogorski oblastni narodni očetje inso mogli tako velikega kapitala naložiti bolj plodonosno v siromašni, gladni Črni gori kakor je izdelovanje alkohola? Črnogorcem je samo še treba piva, pa mirna Bosna! Tako ironično vzklika »Politika«, ki objavlja pričujočo beležko.

Oblačila tvrde J. MAČEK,
Ljubljana, Aleksandrova c. 12.
so najboljša in najcenejša.

* Izseljeniška akcija. Že obstojata dve organizaciji izseljencev v Zagrebu in Splitu, a v drugih večjih izseljeniških mestih kakor v Ljubljani, Sarajevu, Mostaru, Osijeku itd. se prav tako snujejo organizacije. Uvedena je akcija na vzpodbudo izseljeniških organizacij v Splitu in Zagrebu, da se bo vršil čimprej, po vsej priliki koncem tega meseca ali začetkom februarja, v Zagrebu kongres vseh izseljencev.

NOGAVICE

od Din 8. plerine, rokavice, krevatne, bluze itd. tudi P in M ROZMAN, Židovska ul. 7., po reklamnih cenah

* Naša emigracija v oktobru. Kakor nam javlja izseljeniški komisariat v Zagrebu, se je meseca oktobra lanskega leta izselilo iz naše države 2050 oseb. Do konca oktobra znaša torej celokupno število naših izseljencev 18.600. Iz Slovenije se je v oktobru izselilo 233 oseb. Od celokupnega števila je šlo v oktobru 1019 izseljencev v Argentino, 492 v Zedinjene države severne Amerike, 131 v Brazilijo, 108 v Uruguay in 117 v Chile.

* Kralj krstni boter. V Vrliki pri Sinju se je seljaku Filipu Zoričiču nedavno narodil osmi sin. Zaprlo je kralja za botra temu otroku. Kralj je prošnji ustregeter je pri krstu kot njegov delegat fungiral komandant mesta Kriuna. Ob priliki krsta se je vršilo veliko narodno slavlje.

* Zagreb ima 150.000 prebivalcev. Zagrebčani so lahko ponosni na razvoj svojega mesta. Glasom popisa iz leta 1869. je imel Zagreb 20.402 prebivalca, konec leta 1910. že 79.038, leta 1921. 110.338, dne 31. de-

Kakor je nekdanj v Benečiji, Franciji in Rusiji vse govorilo o velikem in drznem pustolovcu CASANOVI tako govori danes vsa Ljubljana samo CASANOVA Elitni Kino Matica CASANOVA ELITNI KINO MATICA CASANOVA Elitni Kino Matica CASANOVA Elitni Kino Matica CASANOVA Elitni Kino Matica

ker so najboljši in najcenejši.

cembra 1927. pa po podatkih zglasevalnega urada 140.000. Ako se prišteje periferija — Kustošija, Sestina in Čulince — se lahko trdi, da šteje Zagreb letos 150.000 prebivalcev.

* Bolne ženske dosežejo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« neovirano, lahko izpraznijo črevesa, s čimer je pogosto v zvezi izredno dobrodojen učinek na obolele organe. Stvoritelji klasičnih učbenikov za ženske bolezni pišejo, da so ugodne učinke vode »Franz-Josef« potrdila tudi njih preiskavanja. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

* Barzun plašče kemično čisti. Damske in moške obleke tudi samo lica, Tovarna JOS REICH.

VIII. SLOVANSKI VEČER

21. JANUARJA — UNION

Iz Ljubljane

* Povratek gđ. Ide Kravancje v Berljn. Gđ. Ita Rina se je s soprogo pri prispitnem slovesu od svojih znancev in sorodnikov vrnila z monokovskim brizgalnikom v Berlin. Z Jesenic nam je ponosila poslala naslednjo brizgaljko: »Pozdrave na moji svoje domovine pošilja Ljubljani — Ita«.

* Slovensko Zdravniško društvo G. dr. Živko Lapajne predava danes 4. t. m. ob 18. v predavalnici ženske bolnice. Tema: »Opa zovanja pri zdravljenju tuberkuloze v plavinski klimi Rakitne«. — Odbor.

* Zoološki vrt v Ljubljani bo odprt tem prejš, čim več članov pristopi k društvu »Zook«. Naj se vsako odzove vabilu za člana ko ga prihodnje dni obišče društveni poverjenik z nabiralno polo, ali pa naj se sam javi blaginiku veterinarju g. H. Turku. Aleksandrova cesta 5.

* Reduta v cvetju. Ker je vstop na »reduto v cvetju« dovoljen le strogo proti vabilu, prosim prirediteljni odbor vse one, ki vabila pomotoma niso prejeli in žele reduto posetiti, da se v svrhu prejema vabila obrnejo osebno ali pismeno na naslov: Odbor za prireditev redute v cvetju, kavarna Evropa, Ljubljana. Pri pismenih reklamacijah je navesti točen naslov, kam je vabilo poslato. Reklamacije se sprejemajo do sobote opoldne. Vse posetnike redute opozarjamo, da je za gospode predpisana temna obleka. — Odbor za prireditev redute v cvetju.

* Med največje in najelitnejše plesne prireditve te sezone spada brezdvomno VIII. SLOVANSKI VEČER, tradicionalna prireditev naprednega akademskega društva »Jadrana«. Prireditelj obeta biti tudi z umetniškega stališča zanimiva in privlačna, ker nastopijo na njej naši priznani umetniki. Prireditelj se vrši v soboto, 21. januarja 1928. v vseh prostorih »Uniona«.

* Radio valovi za ples. Čuli smo, da pri radijski klub v Ljubljani 5. t. m. v Kazinski dvorani Radio-ples ob radio-zvokih. Kot neverni Tomaži smo se informirali pri klubu o tej stvari. Klubov funkcionar nas je peljal v trgovino Bar, kjer je poseben sprejemni aparat že konstruiran, ter smo se pri tej priliki prepričali, da bo godba prvovrstna. Res, neverjetna novost za Ljubljano!

* Plesni venček priredi ZSK »Hermes« v četrtek, 5. t. m. v hotelu »Bellevue«. Začetek ob 20. Vabilo se plesalci in drugi prijatelji kluba. — Odbor.

* Kdor se hoče dobro zabavati, pidi dobro kapljico iz znane Gradove kleti ob zvokih godbe dravske divizije naj obišče splošno priljubljeno plesno zabavo, katero priredi »Društvo nižjih mestnih uslužbencev« v četrtek dne 5. januarja v Mestnem domu. Ker ima prireditelj dobrodojen namen se cenj. občinstvo k tej najljubnejši vabi. — Odbor.

* Koledovanje Ciril Metodove družbe ples, zabava. Priidite 5. t. m. ob 20. v Narodni dom!

* Plesna vaja JNAD »Jadrana« se bo vršila jutri 5. t. m.

* Nesramna demagogija viških klerikalcev. Z Viča smo prejeli naslednji umestni dopis: V novoletem »Slovenec« je neka oseba z šifro K. K. skrpucala članci, v katerem na uprav farizejski način zavila resnico o akciji za gradnjo vodovoda. Natve ziti skuša Vičanom, da nameravamo naprednjaki preprečiti to gradnjo. Zaključuje s stavkom: »Poudarjamo zadnjikrat (dosej) da klerikalci niso nikdar ničesar povdarjali, da je vodovod na Viču živiljska potreba čim 5927 prebivalcev (bi moralo biti 5917 po dopisnikovih zaključkih) ter si bomo to demagogijo od napredne strani za vedno zapomnili«. Takega farizejskega in brezvestnega stavka je zmožen samo kak klerikalni K. K. Resnica je naslednja in nepobitna: Konkretni predlog glede gradnje je zasnovala, formulirala in v občinskem odboru prednesla delegacija SDS. Ta predlog je bil brez spremembe sprejet. Pripomniti pa je pri tem, da so imeli člani napredne delegacije pri zadevnem glasovanju proste roke. Ni res, da bi bila napredna delegacija po vsem tem podzvela kakršenkoli korak napram izglasovanemu proračunu. Če pa sta g. J. in S., ki liš omenja Slovenec započela na svojo pest karkoli, je to njuna osebna stvar in naj se dopisnik z njima dogovori. Pripominimo, da g. J. ni organiziran pristaja SDS, g. S. pa je pristaja SKS ter da je na protestu podpisana večina »duševno revnih Vičanov«, kakor jih duševno visoko stoječi g. dopisnik blagovoli imenovati, avantgarda klerikalne stranke, ki je baš tu, d. njega izvolila za svojega zastopnika v občinskem odboru. Kje je demagogija? Da vam bo preslo lažja, vam pokličemo v spomin, da se je klerikalna delegacija pred proračunsko sejo ravno zaradi vodovoda sporekla in bi bila kmalu izgubila podžupana in predstavnika v procesijah. Gospodu K. K. se priporoča, da naj bo pri poročilih resni, celjuhen in objektivni, ker mu bomo vsako nesramnost vračali z loparjem, brez pardo-

* Popadljivci psi v Rožni dolini. Pritožbe o popadljivosti psov v Rožni dolini se nreda na dnevnem redu. Razume se, da se od psa ugrizeni pasant ne razburja toliko zaradi rane, ki so mu jo povzročili pasji zobje, kolikor bolj zaradi negotovosti, ali ni morda popadljiv pes tudi bolan. Tako je pred božičem v četrtek 22. decembra pozno popoldne na Poti v Rožno dolino neznan pes temne barve najbrže iz Rožne doline ali z Viča, po prvem videzu volčjak, ugriznil nekega pasanta v levo nogo. Pes je prihajal v družbi šolarjev iz mesta in ga je morda k ataki zapeljal črn šal, ki ga je imel pasant zavitega okrog ušes. Ker ugrizeni pasant doslej ni mogel dognati, čigav je pes, prosim lastnika psa, da se takoj javi v vili na cesti II-18. I. (nadstropje). Ugrizeni pasant zaradi neznanice ranice ne namerava lastnika naznaniti, nego hoče samo vedeti, ali je bil pes zdrav ali bolan. Toliko obzirnosti se od neznanega lastnika pač sme pričakovati, da ne bo zatajil bolnega psa.

* Drobna policijska kronika. Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1. tatvina perila v vrednosti 500 Din, 1. tatvina obleke v vrednosti 220 Din, 1. telesna poškodba po neznanem storilcu, 1. pretep, 1. prestopek kaljenja nočnega miru, 1. prestopek pijanosti, 1. prestopek prekoračenja policijske ure, 1. smrtna nesreča in 1. požar. Aretovanih je bilo 6 oseb in sicer: Neki France zaradi tatvine, Anka in Lojze zaradi vlačugarstva, Janez in Jože K. zaradi pretepa in Vendelin zaradi beračenja.

Tako zadovoljnega obraza
tomo 5. t. m. v
NARODNEM DOMU
na Ciril-Metodovi veselici

1928 Januar 31 dni
7
REDUTA V CVETJU
UNIONSKA DVORANA
T. K. D. Atena - SK Ilirija

* Preprečen požar. Posesnica Marija Bizovičarjeva v Frankopanski ulici 12, in v hiši stanujoča Ana Francetova sta na Silvestrovo zvečer zapazili, da v dvornci na dvorišču nekaj tli. Hiteli sta takoj doli in posrečilo se jima je, da sta še pravočasno preprečili večji požar. V dvornci je bržkone malo prej hudobna roka podtaknila ogenj da so se vnele trske. Škoda je malenkostna. Bizovičarjeva je dogodek prijavila policiji, ki sedaj skuša eruirati storilca.

* Tatvine oblek in perila. Vdova Marija Gerbčeva, stanujoča na Krakovskem nasipu št. 24. je v nedeljo tudi ponosila sušila perila na dvorišču. Priliko je seveda porabil neznan tat ter ji odnesel vse perilo, vredno okrog 500 Din. Enako se je utihotapil v nedeljo neznan uzmovnik v gostilniško predsoho Antonije Kodričeve v Hrenovi ulici ter odnesel več kosov ženske obleke, vredne okrog 220 Din.

* Vsem podjetnikom in pisarnam se priporoča za nabavo poslovnih knjig in pisarniških potrebščin tvrčka Iv. Bonač, Selenburgova ulica.

* Kopališče Tabor pristopno javnosti vsako sredo in soboto od 8. do 19., ob nedeljah od 8. do 12. Vhod nasproti vojašnice.

Iz Maribora

* Vodstvo mariborske redakcije »Jutra« je prevzel s 1. januarjem t. l. glavni urednik našega Mariborskega Večernika g. Fran Brozovič.

* Zapiske županov. Včeraj je sreski poglavar g. vladni svetnik dr. Ipatje zapisel župane in občinske odbornike 41 obč. čin sodnega okraja Maribor levi breg. Dne 10. t. m. pa bo v Sv. Lenartu zaobluba novo izvoljenih občinskih odborov za šentlenarski okraj.

* Pred sklicanjem mariborskega občinskega sveta. Priziv radikalne stranke proti občinskim volitvam v Mariboru je bil kakor se nam poroča, že rešen in sicer, kakor je bilo pričakovati, negativno. Rešitev bo v najkrajšem času dostavljena prizivniku, kateremu preostane skoraj le še pritožba na upravno sodišče, ki pa njma odločilne moči. Že prihodnji teden bo sklicana prva seja novoizvoljenega občinskega sveta, za katero vlada med prebivalstvom vedno večje zanimanje. Na dnevnem redu bo volitev župana in podžupana. Pokojanja obeh najmoejših skupin, to je SLS in socialistov z SDS ter zastopniki ostalih skupin v občinskem svetu v svrhu osnovanja dela zmožne

0 ATRAKCIJA RADIO-PLES 0
5 januarja
0 KAZINSKA DVORANA 0
0 Ples o radio-zvokih 0
0 Zanesljiv sprejem. — Najboljše godbe domačih in tujih oddajnih postaj. 0
0 Prihitite tudi neplesalci. — Zmerna vstopnina! 0

Preljuba prijateljica!
Opažam vedno, kako si otožna. Seveda glavobol, rane bolečine in težave našega spola nam je podedilo mati nerava! Znanost pa je iznašla sredstvo za ublažitev teh nadlog. Poskusi vendar enkrat **Aspirin-tablete Bayer**. In prepričano sem, da mi jih boš pohvalila. Pazi po neoriginalnost zavojev, ki jo spoznaš po modro-belo-rudeči varstveni znamki.

večine se še vedno nadaljujejo, a doslej še ni prišlo do pozitivnih rezultatov.

* Srčna napaka konja angleškega prestolonaslednika, ki je dala »Slovenec« povod, da uporabi eno osmino cele strani, je izsilila nekemu ubogemu kronskemu upokojencu v Mariboru naslednji vzdih: »Zlati gospod Žebot nam je obljubljaj, da bomo že o Božiču dobili svoje dinarske penzije. Sedaj pa piše »Slovenec« o srčni napaki konja angleškega princa, za naše srčne napake pa se ne zmeni... Razumemo, napaka konja angleškega princa pač ne dela nobenih skrbi gospodu Žebotu in njegovim poslanskim kolegom...»

* Edino pravičen odgovor. Neki agitator, ki je vneto zbiral naročnike za »Slovenca« se je razkoračil in razlagal pomen SLS časopisja po svoje. Neki preprost dlnar, salast a trezen, ga je nekaj časa poslušal, nato pa vstal in mu povedal v obraz: »Večernik« je za Maribor dovolj, ker piše najrazličnejše stvari, skrbi za pouk in zabavo in ne psuje kakor »Slovenec« in njemu podobni listi. Kdor pa je količkaj zmoren, naj se naroči na »Jutro«, ki je najboljši list. Jaz sem naročen na oba!

* Lindbergov koncert odpovedan. Koncertni biro v Mariboru nam brzojavno sporoča: Za 4. t. m. v Mariboru določen koncert baritonista Helge Lindberga se zaradi obolevosti umetnika odgodi za nekaj dni.

* Motenje radio-koncertov povzročajo radio-amaterji z visoko frekvenčnimi aparati. Če že res morajo črno poslušati, naj vsaj opuste svoje poskuse v nočnih urah, da ne motijo drugih. Slične pritožbe so objavili listi že ponovno, toda doslej brez uspeha.

* Onesvestil se je v ponedeljek zvečer v Vetrinski ulici neki Anton Maček, doma iz Most pri Ljubljani. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

* Sleparski »doktor« Gustav Ropotar, ki je izvrševal v Ljubljani pustolovščine, je zapustil tudi v Dravski dolini mnogo spominov. V Rušah je bil v tovarni za dušik zaposlen nad eno leto kot laborant v laboratoriju in je nastopal tako samozavestno, da so ljudje bili prepričani, da je nekaj več. Na ta konto je delal dolgove po vseh gostilnah in trgovinah od Fale do Limbuša.

* Nevarna podedica je nastopila včeraj popoldne v Mariboru. Tekom dneva je temperatura tako padla, da je prišlo ostro briti okrog nšes. Hodniki so postali za pasante življensko nevarni. Na križiščih, zlasti v spodnji Gosposki ulici, so setali kar trumoma cepali po tleh. Zgodilo se je tudi par težjih nesreč. Tako je soproga upokojenega kapitana gospa Ana Lupšina na poledenelih stopnicah tako nesrečno padla, da si je zlomila levo roko in je morala v bolnico.

* Tatinski parček pod ključem. V neke gostilniškem hlevu na Tržaški cesti so zasledili varnostni organi ljubavni parček, noko 36 letno Rozo R. in 34 letnega Jožeta E. ki sta si tam uredila sumljivo prenočišče. Ko so na policijskem komisariatu pobrskali po registrih, so kmalu ugotovili, da se je ujeti parček že znan kot nevaren tuj lastnik. Jože in Rozka imata na vesti tudi tatvino v Slov. Bistrici, kjer sta posestniku Francu Hrenu odnesla uslatno denarnico s 500 Din. Tatinski parček je romal v sodne zapore.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Iz Celja

* Sestanke krajevne organizacije SDS za Celje danes v sredo 4. t. m. odpade, ker se bo vršila seja meščanskega kluba.

* Umrlje je meseca decembra 1927. v Celju 7 in v celjski lalni bolnici 14 oseb.

* Maturanti državne realne gimnazije v Celju priredijo v soboto 14. t. m. zvečer v vseh gornjih prostorih Narodnega doma plesni venček, pri katerem bo sodelovala Nagodetov jazz-band.

* Vardar cigaret je zmanjkalo v Celju zadnje dni. Kakor čujemo, se je to zgodilo zaradi tega, ker finančna uprava vse trafike inventira. Inventura je baje potrebna, ker se je znižal zaslužek trafikantom za 1%.

Velika inventurna prodaja

po čudovitih znižanih cenah se vrši do konca januarja v veletrgovini R. STERNICKI, Celje.

Iz Kranja

— Velezanimivo predavanje o lepotah planin s predavanjem filma »Planina usoda« se bo vršilo v Narodnem domu danes ob 16.15 (samo za dijake), ob 18.15 in 20.30 pa za odrasle. Predavanje priredi Zveza kulturnih društev iz Ljubljane. Predavatelj g. prof. Pavlič.

— Naprava strelšča v Kranju. Puškar na Jakob Pošinger v koprskem predmestju namerava postaviti na vrhu severozapadno od tvorniškega objekta lastno strelšče za preizkušanje orožja.

II. gorenjski lovski ples

5. januarja

v vseh prostorih Narodnega doma v Kranju

Ne mučite Vaše dece z navadnim ribjim oljem

ker je vsa deca navdušena za »JEMALT«, prepart ribjega olja, ki ima izredno ugoden okus. Dobite ga v vseh lekarnah.

Iz Litije

— Za uradnega zdravnika v litijem zdravstvenem okrožju je imenoval oblastni odbor g. dr. Poldeta Ukmarja. Mesto okr. zdravnika je bilo od 1. 1914. nezasedeno.

— Razdeljevanje koruze. Ob priliki velikih vremenskih nesreč lanske leto je bil mnogim posestnikom uničen večina vseh domačih pridelek. Da se prepreči pomanjkanje živeža v Moravčah, Sv. Križu, Konju, Primskovem, Poljniku itd., je oblastni odbor nakazal tem krajem več vagonov koruze, ki jo je prodal po nižji ceni 1.50 Din kilogram. Pred prazniki je razdelil v omenjenih krajih 10.000 kg koruze. Okoli 15. januarja bo koruzo zopet delil.

— Plesne vaje. Nocoj ob 20. uri se bo vršil v Školskem domu sestanek radi plesnih vaj. Vabljeni vsi zainteresirani.

Iz Trbovelj

— Premestitev pošte v Hrastniku. Glasnik glede premestitve naše pošte v centru doline pozdravlja menda celokupno prebivalstvo, ker se zaveda, da ni posebnih zaprek za uresničitev tega projekta. Lokal za urad in stanovanje postarja bi bilo dobiti v občinski hiši, za prevoz pošte pa sedaj ne bo treba konj (to je bil pred leti največji ugovor proti premestitvi), kajti na razpolago je avto. Pozdravljamo predlog in pozivamo občino, da se zavzame za vso vneto za njegovo uresničitev.

— Poštni direktorji v Ljubljani. Trboveljski hrastniki in drugi lastniki radioaparatur se v zadnjem času pritožujejo, kajti na razpolago je avto. Pozdravljamo predlog in pozivamo občino, da se zavzame za vso vneto za njegovo uresničitev.

Naši onstran granic

— Polno pozdravilo v voščilu so poslali za novo leto v svojo ljubljeno domovino številni goriški delavci, ki si služijo svoj kruh daleč okoli po svetu: v Ameriki, v Franciji, v Belgiji itd. Oni iz Belgije tožijo, kako so se delavske razmere v zadnjem času poslabšale. V nekaterih krajih delajo le 5 dni v tednu in mezdje so jim znižali. Poprje so zaslužili od 45 do 50 frankov, sedaj morajo delati za 36 frankov, da človek skoro še živi in more.

— Zadolžena Opatija. Komisar dr. Benassi je sedaj javno povedal, da je ugotovil po prevzetju uprave »Kurkomisije« v Opatiji deficit 317.350 lit. To samo, kar se tiče uprave, »Kurkomisija« ima še starih dolgov 3.364.669 lit, za katere treba plačevati obresti, orkester je zaključil svoje račune z deficitom 192.000 lit, kamor pogleda komisar Benassi, vidimo sam dolg in v Rim pošilja poročila, da skrajšati Opatiji ni mogoče več pomagati.

— Smrt bivšega »dvornega orožnika in lakajev«. Peter Kusterle je bil visok, lepo rasečen, krasen fant. Rodil se je leta 1872. v Bači. Prišel je na cesarski dvor na Dunaju in služil tam celih 25 let, najprej kot orožnik in potem kot lakaj. Pustil je cesar Franc Jožef je bil pozoren na Kusterle, ki se je znal zelo kretati, in ga je večkrat nagovarjal. Mnogi naši visokoležniki pred vojno se dobro spominjajo blagoslovne Kusterle, ki jim je rad pomagal v stiskah in težavah. Franc Jožef je zapustil Kusterlu pol milijona kron in zlato uro. Avstrija je razpadla, krona se izgubila svojo vrednost in cesarski dvor je bil razpuščen in Kusterle se je vrnil v Podbrdo, kjer si je kot preprost delavec s trdim delom služil svoj vsakdanji kruh. Nakopal si je bolezen in umrl, star 55 let. V krsto so mu položili lepo dolgo sabljo, ki mu je bila drag spomin na dunajsko službovanje. Dobri Peter naj počiva v miru!

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 3. januarja 1928.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra	Oblatnost	Padavine
opazovanja							
Ljubljana	...	730	-5	70	mirno	10	0.1
Maribor	...	775.2	-9	97	NE 8	10	
Zagreb	...	734	-7	72	E 2	10	
Beograd	...	724	-6	84	SE 4	10	
Sarajevo	...	719	-1	87	E 6	10	
Skopje	...	767.2	5	49	NE 5	2	
Dubrovnik	...	767.8	1	62			
Split	...						
Praha	...						

Solnce vzhaja ob 7.39, zahaja ob 16.30, luna vzhaja ob 13.20, zahaja ob 3.16.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani - 4.0 C, najnižja - 5.9 C.

Dunajska vremenska napoved za sredo: V južnih Alpah večina nejasno, mogoče padavine, temperatura se bo dvignila.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Lahni vetrovi iz drugega kvadranta, nebo večoma oblačno, temperatura od 0 do 3 stopinje; morje mirno.

— Člani sicilijanske mafije v goriških zaporih. Številna sicilijanska roparska družba je končno pod ključem. Sodna oblast je sklenila, da jih porazdeli v manjših skupinah v razne zapore po državi. In tako so pripeljali v Gorico v zapore te dni osem članov sicilijanske mafije, da počakajo tam na razpravo.

— V idrijskem rudniku gor. Pred kratkim se je razvil ogenj v enem delu idrijskega rudnika. Storišče se je takoj vse, da je bil ogenj omejen in se ni mogel razširiti, kakor so se sploščali bali. Nevarnosti ni nobene ali gori še dalje in ognja najbrže ne bo mogoče tako kmalu pogasiti. Lani se je v onem rudniku predelalo odprla luknja in iz nje je puhtel belkast dim, ki je smrdel po žveplu. Sedaj gori žveplo na kamenju. Stalno so tam delavci, ki gasijo, zasipajo in odkopujejo.

— O položaju koroskih Slovencev piše v »Goriški Straži« posl. dr. Besednjak. Lani je bil na Koroskem. Ogledal si je utrakvisčno šolo od blizu. Slovenskega abecednika ni v tej šoli. Razven katekizma so vse učne knjige pisane izključno v nemškem jeziku. Dvojezičnost šole obstoji le v tem, da govorijo učitelji v prvih mesecih z otroki slovensko, ker jih drugače ne morejo vpeljati v nemščino. Slovenski otroci se na tej šoli ne nauči ne slovenskega pisanja in ne slovenskih črk. Slovenskemu fantu je pokazal slovensko knjigo. Fant ni mogel prečitati niti naslova knjige. Takih šol je na Koroskem 85. Čisto slovenski šoli sta bili v St. Rupertu in pri Sv. Jakobu pa ju je šolska oblast leta 1920 zatrla. Pritožba koroskih Slovencev radi ukinitve teh dveh šol leži pri Društvu narodov in čaka rešitve, ki je nikdar ne bo. Slovenci nimajo dostopa do učiteljskega. Neka slovenskega kandidata proglasi nemška izpraševalna komisija za nesposobnega. Slovenski stari duhovniki izumirajo in naraščajo od nikoder ni.

Čudovita kvalifikacija našega trgovinskega predstavnika v Carigradu

Veleinteresantna interpelacija poslanca Kosanevica na minist. dr. Spaha.

Narodni poslanec SDS g. Sava N. Kosanović je dostavil ministru za trgovino in industrijo g. dr. Spahu naslednje vprašanje: — Gospod ministar! Kakor sem informiran, je bil nedavno postavljen za šefa trgovinske agencije kraljevine SHS v Carigradu Hamdija Afgan, bivši trgovec v Banjaluki. Ker ste to imenovanje izjavili Vi, Vas prosim, da mi blagovolite odgovoriti na naslednja vprašanja:

1. Ali Vam je, g. ministar, znano, da je bil Hamdija Afgan kaznovan v Banjaluki štirikrat, in sicer zaradi žaljenja časti s 4 in 20 dnevni ter dvema in tremi meseci zapora? Razen tega je bil istotam kaznovan zaradi prestopa paragrafa 442 k. z. z desetimi dnevi zapora.

2. Ali Vam je znano, da so se proti Hamdiji Afgan vodile in se še vodijo pri okrožnem sodišču v Banjaluki preiskave zaradi zločinov goljufije in poneverbe na škodo delniške družbe »Vrba«, katere predsednik je bil? Te preiskave se nanašajo na zločin goljufije in poneverbe na škodo Lj. Mečića, Ibrahima Skorpua in Ivana Samca ter na zločine po paragrafi 292 in 104.

3. Ali Vam je znano, da se Hamdija Afgan še sedaj nahaja pod kazensko preiskavo banjaluskega okrožnega sodišča zaradi zločina zlorabe uradne oblasti na škodo mestne občine v Banjaluki (znana banjaluska afera), zaradi katere se je nahajal osem mesecev v preiskovalnem zaporu in bo v kratkem prišel na zatožni klof?

4. Ali Vam je znano, da je bil taisti Hamdija Afgan obsojen s presodbo generalne direktije posrednih davkov z dne 22. oktobra 1924 zaradi tihotapljenja zarnic na 160 tisoč dinarjev globe, ki se ne da izterjati, ker je Hamdija Afgan tako obremenil svoje podjetje, da ni mogoče od njega dobiti niti pare?

5. Ali Vam je znano, da se proti Hamdiji Afgan vodi preiskava zaradi tihotapljenja izrahnih kart in drugih monopolnih artiklov, zaradi česar je državni erar obremenil njegove žet itak preobremenjene nepremičnosti s 3.867.355 Din. Nadalje, da se proti Hamdiji Afgan vodi eksekucija zaradi takse za tihotapljeni avto in da bo eksekucija seveda brezuspešna.

6. Ali Vam je znano, da je Hamdija Afgan bil predsednik delniške družbe »Vrba«, ki je padla pod prisilno poravnavo, a še danes ni izplačala prisilne vsote ter samo v tej stvari škodovala trgovce za nad 2 milijona Din?

7. Ali Vam je znano, da je Hamdija Afgan imel opravka s kazenskim sodiščem zaradi falzificiranja menic in nato z graško tvrdo »Anker«, zaradi falzificiranja zaščitne znamke itd.?

8. Končno, g. ministar: ali je točna moja informacija, da je taisti Hamdija Afgan Vaš svak?

Ako Vam je vse to znano, — kako ste mogli poveriti trgovinsko agencijo v Carigradu, kjer naj bi predstavljali našo kra-

jevino, ki jo je tako škodoval, in našo trgovino, ki ji je zapustil tako krasne spomine?!

Izvolite, itd. ...

Sport

Med Prago in Dunajem je zopet sklenjen sportni mir

Budjevice, 3. jan. H. Danes so se sešli v Budjevicah zastopniki češkoslovaškega in avstrijskega nogometnega saveza, da od stranijskega konflikta, ki je kakor znano nastal ob priključitvi k tekmah za srednjeevropski pokal med Sparto in Rapidom na Dunaju. Med praskami in dunajskimi zastopniki se je danes dosegel popoln sporazum. Sportni odnosi med Prago in Dunajem bodo takoj zopet vzpostavljani.

Službene objave LNP.

Poslovni odbor objavlja v sledečem stanju prvenstvenega tekmovanja v LNP koncem jesenske polovice prvenstvenega leta 1927/28. K tabeli rezervnih moštvev v Ljubljani treba pripomniti, da sta tekmi Hermes - Primorje in Hermes - Slavija še neodigrani ter odloženi na pomladno sezono.

Rubrike pomenijo: 1. Število igranih tekem, 2. število dobljenih, 3. število neodločenih, 4. število izgubljenih tekem, 5. razmerje golov, 6. točke.

Ljubljana I. razred:					
SK Ilirija	5	5	—	36	3
ASK Primorje	5	4	—	23	8
SK Jadran	5	2	1	9	16
SK Slovan	5	2	—	14	33
ZSK Hermes	5	1	—	9	19
SK Slavija	5	—	4	5	20
Maribor:					
I. SSK Maribor	5	5	—	19	0
SK Rapid	5	4	—	12	2
SK Ptaj	5	2	1	7	10
SK Svoboda	5	2	1	7	13
SK Zvezdnikar	5	1	—	4	15
TSK Merkur	5	—	3	3	23
Ljubljana II. razred:					
SK Reka	4	3	1	28	4
SK Svoboda	4	3	—	13	5
SK Panonija	4	2	—	2	14
SK Krakovo	4	1	—	2	11
SK Nartakar	4	—	4	1	46
Ljubljana rezerve I. razreda:					
SK Ilirija	5	3	—	25	3
ASK Primorje	4	2	1	19	12
SK Slavija	4	1	2	7	7
ZSK Hermes	4	2	—	8	12
SK Slovan	5	1	1	3	14
SK Jadran	5	—	3	6	31

Celjsko okrožje:
Atletik SK: SK Celje 6:1
SK Anater: SK Trbovlje 3:1

Pokrajinski klubi ljubljanskega okrožja (spadajo v skupino ljubljanskega II. razreda):
SK Elan (Novo mesto): SK Disk (Domžale) 4:3
SK Slavica (Cerklja): SK Javornik (Rakek) 3:0 p. f.

Tajnik II.

Kolesarsko društvo »Ljubljana« v Dobruhanah. V nedeljo se je vršil v Dobruhanah III. redni občni zbor koles. društva »Ljubljana«, katerega se je udeležilo mnogo članov. Po otvoritvenem govoru predsednika Jeruha Dominika je podala tajnika gđc. Mici Lambergerjeva obširno tajniško poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Iz blaginjskega poročila g. Rometa je razvidno, da izkazuje blaginja Din 2991.63 prebitka. Ker je tudi društveni inventar precejšnje vrednosti, vidimo, da se vodi v društvu skrbno in dobro gospodarstvo. Odbor je bil podeljen ab-solutorij, kakor je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Dominik Jeruha, podpredsednik P. Smrekar, tajnik Mici Lambergerjeva, njen namestnik P. Smrekar, blaginjak F. Rome, namestnik J. Perčič, kapetan moštva F. Kotar, namestnik L. Pogačar; nadzorovalni odbor J. Mošker, I. Kofolj, I. Smrekar. Občni zbor je sklenil, da bo spomladaj razvilo društvo svoj prapor. V imenu Z. S. K. je pozdravil občni zbor g. Batfelj, v imenu Kotarskega saveza SHS pa g. Gorjanc. Društvo je vsakek v kratkem času svojega obstoja pokazalo marljivo in uspešno delovanje ter velik napredek.

ASK Primorje (tajništvo). Seja centralnega odbora danes ob 20.30 v klubskem tajništvu. — Člani, ki se želijo udeležiti redne te v cvetu in ki še niso prejeli vabil, jih lahko dvignejo v našo tajništvo vsak dan od 17. do 19. — Tajnik I.

SK Jadran. Opozorilo vsem aktivnim članom! Od 5. do 13. t. m. naj prinese, v svrhu popravila, vsak črtilje in eventualno dres k tajniku. Rimska c. 10 v času od 8. do 19. ure.

SK Slovan, tekočateljska sekcija. Se-stanek članov se vrši v četrtak, 5. t. m. v restavraciji Lloyd in ne v telovadnici. Toč-nol — Načelnik.

Službene izjave LNP. Na današnje sejo poslovnega odbora, ki se vrši ob 19.30 v posebni sobi kavarne Evropa, se vabita točno od 20. jrg. Arter Koser (SK Svoboda) in zastopnik SK Krakova v smislu zadnje služ-bene objave posl. odbora. — Tajnik II.

SK Ilirija (ženska sekcija). Danes po-poldne ob 18. plenarni sešatek sekcije v posebni sobi kavarne Evropa. Vážno radi treninogov in »Redute v cvetu«. Sežatek je strogo obvezen za vse članice. One, ki brez zadostne opravičbe izostanejo, se bodo o-š-tale iz vrst aktivnih članic. Pri tem sestanku se bodo sprejemale tudi nove članice. Načelnik.

SK Ilirija (veselači odsek). Danes po-poldne ob 17. važna seja veselačnega od-se-ka skupno z Ateno v veliki dvorani hotela Union. Vse gg. odhormike prosim, da se t-čno in polnoštevilno odzovejo. — Pred-se-dnik.

Šah

Božični turnir

6. kolo: Vidmar dobi proti Bredu, Gabrovšek proti Vogelniku, Furlani proti Rup-niku.

7. kolo: Gabrovšek porazi Breda, Zidan Vidmarja, Vogelnik Furlanija, ki je s tem zvebil prvo mesto; Volkar se je v zadnjih dveh partijah z Vogelnikom in Rupnikom udel.

Končno stanje je torej naslednje: I. Zidan 3 in pol, 2. in 3. Furlani, Vogelnik 5; 4. Gabrovšek 4, 5. Vidmar 3, 6. Rupnik 2 in pol, 7. Bredo 2, 8. Volkar 1.

Prvi štirje so prejeli tudi nagrade. Ta turnir je pokazal, da se bodo božični turnirji odražali na programu Ljubljanskega šah. kluba, ki bo delal z vsem močmi na tem, da se bodo prihodnega udeležili po-let najbožični klubovih igralcev tudi naši nacionalni mojstri.

Gospodarstvo

Predavanje dr. Hoffmanna o nemškem gospodarstvu

Včeraj zvečer je v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani predaval vseučiliški profesor dr. Walter Hoffmann iz Freiburga o razvoju in stanju nemškega gospodarstva. Predavanje odličnega in po svojih publicističnih delih znanega predavatelja je privabilo veliko število poslušalcev, tako, da je bila velika sejna dvorana polna občinstva.

Predavatelj je uvodoma orisal zgodovinski razvoj nemškega gospodarstva, ki se je po združitvi nemških držav v enotno carinsko unijo (1838), za kar gre posebna zasluga znanemu nemškemu narodnemu ekonomu Friedrichu Listu, pričelo z nepričakovano naglo razvijati.

Z napredkom tehnike in razširjenjem železnicega omrežja je razvoj nemškega gospodarstva do svetovne vojne zavzel nepričakovani obseg. Svetovna vojna je občutno omajala temelje nemškega gospodarstva (kmetijstvo — sirovine — delovna moč). Zaradi vojne je Nemčija utrpela izgube tako glede teritorialnega obsega, kakor tudi glede prebivalstva, razpoložljivih virov, sirovin in prometnih sredstev.

Navzlic močni industrializaciji je nemško kmetijstvo še danes najrazvitejša panoga nemškega gospodarstva. V poljedelstvu so bili doseženi znatni uspehi ter je upotreba strojev ogromno napredovala. Relativni donos poljedelstva pa žal še vedno ni dosegel predvojne višine. Živinorejstvo je v stanju po veliki večini kriti domačo potrebo. Zanimivo je tudi, da vrednost produkcije nemškega mlekarstva presega vrednost skupne nemške premožne produkcije. Manj ugodno je stanje nemškega vinogradništva.

Ogromen je razvoj nemške industrije in nemške obrti, zlasti če pomislimo, da je bila nemška industrija l. 1923, po strasni inflaciji, pred popolnim polomom. Premog in železo sta brez dvoma temelji nemške industrijske produkcije. Poleg znanih ležišč pre-moga je imela Nemčija pred vojno tudi znatna ležišča železne rude. Večino teh ležišč železne rude pa je morala po vojni odstopiti, tako da je danes navezana na uvoz železne rude. Navzlic temu pa je po vojni glede svetovne produkcije sirovega železa in sirovega jekla obdržala za Ameriko drugo mesto med vsemi državami.

V nemški montanski industriji je danes zaposlenih 1 in pol milijona ljudi, to je 10 odstotkov vsega obrtno zaposlenega prebivalstva. Od finalne industrije je najvaznejša strojna industrija, ki je mnogostvarno razvita in zaposluje 1.2 milijona ljudi. Najbolj sliko te obsežne panoge nemške industrije nam nudi vsakoletni lipski tehnični sejem. Prav tako mnogostvarna in obsežna je nemška tekstilna industrija, ki zaposluje enako število delavcev kakor strojna industrija. Svetovni sloves pa ima nemška kemična industrija, ki zavzema še danes dominantno stališče v svetovni trgovini s kemičnimi proizvodi, čeprav je po proizvodnji produktov nadkraljica Amerika. Nepričakovano nagel razvoj je po vojni zavzela tudi nemška industrija umetne volne, ki si je tekom zadnjih let priborila glede produkcije drugo mesto na svetu.

Dalje je omeniti skoro monopolno stališče nemške industrije kalja, ki je velike važnosti za nemško kmetijstvo. Za razvoj nemške industrije je značilno, da je produkcija energije namr l. 1923. dvignila od 6 na 18 milijonov konjskih sil.

V svetovni trgovini zavzema Nemčija navdile teritorialni odniti in obubožanju zaradi inflacije še vedno tretje mesto med vsemi državami na svetu. Čeprav je konsolidacija nemškega gospodarstva zelo napredovala, je danes stanje še vedno zelo težko. Vendar je pričakovati, da se bo po ureditvi reparacijskega problema in drugih težkih vprašanj nemško gospodarstvo, ki želi živeti v miru z vsem svetom, utrdilo in dalje razvijalo.

— Komisija za komercializacijo državnih železnic se bo sestala v sredini tekočega meseca. Komisija, ki je dobila na konferenci o komercializaciji državnih železnic v Beogradu dne 5. decembra pred. l. nalogo, da izdela svoj elaborat o komercializaciji državnih železnic, se bo, kakor poročajo iz Beograda, sestala v sredini tekočega meseca. Svoj elaborat bo predložila ožjemu odboru, ki bo sestavljal definitivno resolucijo in načrt za komercializacijo.

— Kočni sejem v Ljubljani se bo pričel 28. t. m. ob 8. jutraj na prostoru Ljubljanskega velesejama. Tega dne dopolnje se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga, oziroma »Divja koza« prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst. Sprejemanje kože pa se brezopogojno zaključuje tega dne opoldne. V tem času je tudi ogled posameznih partij kože, pripravljeneh za dražbo. Opoldne ob 3. se bo začela dražba kože v sortiranih partijah. Prihodnjega dne 24. t. m. bo obračun s kupci in oddajale se bodo kupcem izdružene kože. Kdor ima kožo divjih živali, naj jih takoj pošlje na naslov »Divja koza«, Ljubljana, velesej. Če mu ni kaj znano, naj istotam zahteva pojasnila, ki jih dobi brezplačno z obratno pošto.

— Statistični pregled znanja trgovine za I. polletje 1927 se dobiva tudi pri glavni carinarnici v Ljubljani. Knjiga stane 30 Din.

— Prodaja starih avstro - ogrskih novanic. V ministrstvu financ je bilo sklenjeno, da se ima potom licitacije prodati 100.000 kg starih novanic Avstro - ogrske banke, ki so bili ob priliki zamenjave v dinarje potegnjeni iz prometa. Licitacija se bo vršila 20. t. m.

— V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: Ernest Železnik, trgovina z vinom v Drvanju; Franc Lenassi, trgovina z lesom v Gor. Logatcu; Rafael Koretič, trgovina z mesanim blagom v Ljubljani; Anton Novak, trgovina z lesom in ogljem v Mali vasi; Anton Janez Novak, trgovina z lesom in ogljem v Mali vasi; Attemssova lesna industrija v Slovenski Bistrici; Franc Klinc, trgovina z lesom in ogljem v Zdenski vasi; Anton Perko, trgovina z lesom in ogljem v Zdenski vasi.

— Lahen dvig nivoja svetovnih cen. Kakor se opazja, so zadnji indeksi cen na delo v raznih državah zabeležili majhen dvig. Tako se je dvignil češkoslovaški indeks po podatkih državnega statističnega urada od novembra na december od 967 na 973, odnosno v zlatu od 141.4 na 142.6. Predvsem so se podražila vegetabilna hrana (pšenica za 1.9 %, rž za 3.9 %, oves za

7.1, ječmen za 7.5, turščica za 7.6, grah za 8.8 % itd.). Živalska hrana so se deloma pocenila; podražilo se je le ovčje meso (za 18.7 %), jasec (za 9.9) in sirovo meslo (za 4.8 %). Precej se je pocenilo goveje, telečje in svinjsko meso. V naši državi indeksa cen ne vodi nihče. Beograjski »Privredni Pregled«, ki ga je lani objavljaj, ga je letos opustil. Mislimo, da se situacija pri nas v glavnem ne bo mnogo razlikovala od položaja v češkoslovaški. Koškor se da presoditi, se naš zlati indeks giblje okrog 140. Za 40 % je nivo cen v naši državi po slati vrednosti višji kakor pred vojno.

— Lesni kongres v Lyonu. V Lyonu bo od 4. do 7. marca 1928 kongres lesne industrije. S kongresom je združena razstava lesa in lesnih izdelkov ter vseh sredstev za izboljšanje in pospeševanje lesne produkcije. Kongres bo v času vsakoletnega mednarodnega sejma, ki se bo pričel letos od 4. do 18. marca.

Borze

3. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Zaradi nezadostne privlačnosti ponudbe je morala Narodna banka intervenirati v devizah na Curih, Dunaj in Prago. Devize na Newyork, London in Dunaj so se nekoliko okrepile.

Na zagrebškem ef

Iz življenja in sveta

Nova palača Društva narodov v Ženevi

Načelnik Odbora za izbero dokončnega načrta za novo palačo Društva narodov, japonski poslanik Adachi v Parizu, je pojasnil zastopnikom tiska, kako stoji stvar s tem načrtom. Med že nagrajenimi devetimi načrti se je odločil odbor za onega, ki sta ga napravila arhitekta Nenot in Hegenheimer. To pa predvsem zaradi tega, ker je še najbolj pripraven za neke spremembe, ki jih odbor zahteva. Na podlagi tega načrta bo izdelan nov načrt, pri katerem bodo sodelovali trije drugi nagajenci, Italijan Broggi, Francoz Leflore in Madžar Vago. Zgradba palače po novem načrtu ne bo stala več nego 19 in pol milijona frankov, zgradba posebne knjižnice na podlagi Rockefellerjeve ustanove bo zahtevala kvečjemu 4 milijone frankov. V teh maksimalnih izdatkih so obsežni tudi honorarji za arhitekta. Palača bo s svojim pročeljem obrnjena po možnosti proti masivu Montblanca in bo tudi dovolj oddaljena od jezera, tako ne bo treba posekati drevesnih skupin na obrežju.

Zanimiva prerokba ...

... ki se pa na srečo ni izpolnila

Zdaj, ko je leto 1927, srečno za nami, se lahko oddahnemo: hvala bogu, nobena izmed neštetihi zlovesčih prerokb, ki so jih objavili navdahnjeni preroki, se ni izpolnila. Zato pa tem bolj mirno lahko priobčimo, odnosno priključimo nazaj v spomin napovedi, ki je zagledala luč sveta lani nekako v tem času in je takrat nemalo razburilo lahkoverne duhove. V mislih imamo prerokbo o novi svetovni vojni, o kateri so vedeli nemški listi mnogo povedati. Baš za novo leto 1927 je namreč izšla knjiga pod zločestim naslovom »Druga svetovna vojna: 1927—1933.« In tej knjigi so nekateri senzacijski lačni rajhovski listi v svojem uredniškem delu dodali tak-le komentar:

»Veliki dan vseobče svetovne sodbe se naglo bliža. Knjiga »Druga svetovna vojna od 1. 1927.—1933.« nazorno in jasno slika velikanska opustošenja, ki jih bo Evropa doživela aprila 1927. Ta vojna bo mnogo bolj strašna in uničujoča kakor ona, ki je pustošila svet v letih 1914. do 1918. — Knjiga stane 1 marko

in se dobi v vseh knjigarnah. Denar naj se pošlje vnaprej (!).

Interesantna ta prerokba! Najvažnejše na njej je očitno poslednji stavek. Zdaj vsaj vemo, kako je treba razumeti vse one napovedi, ki vedo za leto 1928. prerokovati toliko strašnega!

Philip Snowden, zakladnik kancelar v Macdonaldovem kabinetu, je izstopil iz angl. delavske stranke.

Iz šahovskega sveta

Pariški list »Stratégie« piše, da je postal Aliehin francoski državljani in se misli tudi za stalno naseliti v Parizu.

4. decembra sta se spopadla v Essenu na šahovnici z živimi figurami bivši svetovni mojster Lasker in Bogoljubov. Lasker je igral z belimi. Po sedemdesetih potezih se je partija sedaj končala remis. Pravijo, da je bila partija za — figure zelo naporna, ker marsikatera med njimi je morala prebiti po več ur na istem mestu.

Embrio, ki ni embrio ...

La Coruna je lepo pristaniško mesto v severni Španiji. Ima zelo lep park s krasnimi alejami in vabljivimi kotti. ki so kakor nalašč primerni za ljubavne sestanke.

Pred nekaterimi dnevi se je zgodilo, da je neki možak našel v tem parku tesno povezan in dobro zavit paket. Zavojček se mu je zdel sumljiv, pa je zato nemudoma sporčil o svoji najdbi paznika, ki je ovitek skrbno razmotal in ...

»Ah! Truplo deteta!

Vsa prestrašena sta vzela možaka zavoj in sta z njimi odhitela k bližnjemu zdravniku. Ta je objektivno preiskal vsebino zavojčka, si odvažno popravljal očala, iztrgal iz beležnice kos papirja in je napisal svojo zdravniško sodbo: »Embrio, star kake štiri mesece.«

Najditelj skrivnostnega zavojčka je nato neobgleno bitje zopet zavil v papir, nakar je s paznikom odšel v mrtvašnico. Tam sta s trepetajočim glasom povedala upravitelju o svoji avanturi, le-ta je napravil zapisnik in je potem

Hlače zlikati je umetnost... (Svenska Dagbladet)

Slikar, ki se ne boji mraza

V St. Moritzu (Švica) vzbujajo splošno pozornost in občudovanje neki londonski slikar, ki je tako malo občutljiv za mraz, da se na prostem kreta v sportnem dresu, kakor ga prikazuje naša slika.

Otija:

Študent Tine

Pred tremi tedni je bil prišel v mesto. Mlad in zdrav je hodil po ulici v družbi tovarišev. Poslušal je njihovo govorjenje in se smejal, smejal ... Sam ni vedel zakaj. Samo nekaj silno veselega, velikega je čutil v srcu, prsi mu je hotelo razgrniti in ni vedel kaj je. V neko čudovito razkošnost ga je sililo, nekam, kjer bi se vse ono, kar je v njem, izlilo v luč, v razkošnost ...

»Stane, pojdemo tja.«

»Kam?«

»Tja, veš tja ...« hotel je dati ime tisti čudno prečudni prelesti, o kateri je sanjal, ko je v poletju hodil sam po domačih poljih.

»Kam? Mogoče v kino? Daj, plačaj vsem trem, pa pojdemo.«

Tine je molčal. Tisto silno je govorilo na obrazu: tja ...

»Mogoče bi šel rad v kavarno? Časa imamo dovolj, pojdemo,« je prigovarjal Stane, nestrno zroč v Tinetov obraz.

»Kako neumno ga vprašuješ! V kino, v kavarno. Žejni smo, to je, kar nas tlači. V gostilno pojdemo. Tine, ti si danes prišel in imaš denar. V gostilno pojdemo na pol litra. Pri »Zeksarju« imajo izborno vino in natakarka je imenitna.

Tja pojdemo,« je s prepričevalnim zanosom govoril Lojze, stoječ v sredi med njima, držeč jih za roke.

»Dobro, jaz sem za to. Ajmo!« je dejal Stane.

Tine niti slisal ni. Preveliko je bilo tisto silno v njem ...

»A, kako verno nas čaka, naša mizica. Glej, nikogar ne mara pri sebi mizati. Vesta, rad imam to mizico, ta kottiček tukaj. Tu je najlepše na svetu,« je Lojze prekinil molk in lahno ugodje mu je objelo srce.

Živahno sta se pripravljala Lojze in Stane pri tretjem pollitru, koga ima natakarka Fani rajši.

»Mene je zadnjič poljubila, mene, veš, tebe niti pogledala ni,« je dokazoval Lojze.

»Meni je pa rekla, da me ima rada, rada, in da me baš zato noče poljubiti. Jaz poznam Fani,« je zaljubljeno odgovoril Stane.

»Vraga — Tine še sploh ni pil. Ja, kaj ne boš pil, Tine,« je Lojze začuden sunil Tineta.

»Kaj?«

Vzdramil se je in plaho gledal prijatelja.

»Pij!«

»Eks!«

poklical uradnega zdravnika, da izvrši obdukcijo.

In zdravnik je prišel, ogrihl si bel plašč in pripravil nože in škarje. »Carlos, odgrni truplo!« je ukazal slugi. Nato se je sklonil nad embrio in ga je nekaj trenutkov zamišljeno opazoval.

»Caramba!« je viknil ves presenečen. »Truplo je vendar iz gumijal!«

To reči je dozdevno človeško trupelce prijel za nogo, ga vzdignil in stisnil, da je uhajajoči zrak ostro zapisnil. Pri Eskulapu! Embrio je bila navadna lutka!

Najditelja zavoljo tega nista bila kaj poparjena. Glavno juna je bilo, da prijeta v liste. In sta bila tudi resnično tiskana v največjem listu, kar jih premore romantična Coruna. Manj zadovoljen pa je bil bržčas učeni zdravnik, ki je bil po temeljiti preiskavi izdal pisмено potrdilo, da je lutka — štiri mesece star embrio ...

Žensko truplo v vazi za cvetlice

V decembru 1922. l. je obsodila graška porota tri ljudi na dosmrtno ječo, ki so bili obtoženi, da so izvršili roparski umor nad Alojzijo Pinterjevo, rojeno grofico Monte Mirejevo. Zločinci so jo zadavili in jo razrezali na drobne kose, nakar so jo stlačili v veliko marmorno vazo za cvetlice. Eden med obtožencev, neki Keller, ji je dal pred zadavljem morfija. Takrat se je zagovarjal, da ni kriv umora, ker je bila doza morfija premajhna, kakor bi bilo razvidno iz recepta, s katerim jo je kupil. Ker pa tega recepta takrat niso mogli najti, so Kellera obsodili na isto kazen kakor ostala dva. Šele sedaj je prišel recept na dan, oziroma na sodišče v Gradcu. Na temelju te najdbe je vložil Kellerev zagovornik zahtevo, naj se proces proti njegovemu klijentu obnovi kar se bo bržkone tudi zgodilo.

Sleparji med sleparji

Dva čedna značaja, neki Erote Guorti in neki Mariano Gentili iz Muggia v Italiji, sta predlagala milanskemu grofu Mariju Areseju sijajno kupčijo. Prodala bi mu za 350.000 lir krasen mobilijar, ki je bil vreden — 35.000 lir in je imel še to čudno lastnost, da sploh ni bil več — njun, ker je stal pod rubežjo in je bil tačas last neke trdke Radice in sin v Muggiu. Tega grofu seveda nista povedala. Pa ta tudi nič vprašal ni temveč je, ne da bi trenil z očmi, podpisal menico za 350.000. Sleparja sta jo vtaknila v žep in sta ostala — osleparjena. Grof Arese je bil namreč že več let pod kurateljo zaradi slabomnosti in je smel v tej lastnosti podpisati toliko menic, kolikor se mu je ljubilo, a — veljavna ne bi bila nobena. Med tem časom, ko se je sklepala ta interesantna kupčija med bedastima goljufoma in premetenim bedakom, se je odigravalo nadaljnje dejanje komedije. Trdka Radice in sin je prodala omenjeni mobilijar nekemu drugemu nič preveč bistrenu aristokratu, knezu Oraciju Borgheseju v Rimu, za 200.000 lir. Toda takrat je bila trdka že v konkurzu in mobilijar ni bil več ne mobilijar. Med tem ko je prihajala ta resnica na dan, pa ga je bil tudi knez Borghese — prodal dalje, pri čemer mu je pomagal možakar, ki so ga razkrinkali kot kompanjona trdke Radice in sin. Sam Bog vedi do kakšnih za-

pletjajev bi še prišla ta zadeva s prodajanjem pohištva, ki ga ni bil nihče upravičen prodajati, da ni poseglo vanjo v tem trenutku sodišče in jo končalo z energičnim paraliziranjem njenih junakov: Guorti bo miren 3 leta. Gentili 2 leti, štiri gospodje iz družine Radice vsak po 1 leto. Grof Arese sme pa še nadalje počenjati, kar se mu bo ljubilo, zato ker je — slaboumen.

Usoda kitajskih kit

Zadnja statistika avstrijske zunanje trgovine navaja med drugim uvoznim blagom tudi znatne množine človeških las. Tako so uvozili tega blaga lansko leto za 258 stotov, v prvi polovici letošnjega leta 75 stotov. Glavni dobavitelj je Kitajska in sicer je izvozila ta država lansko leto v Avstrijo 172 stotov, v prvem letošnjem polletju pa 53 stotov.

Električni manekini

Nekatere pariške modne trgovine so uvedle v svoje izložbe nov tip figur, ki se gibljejo s pomočjo v svojo notranjost postavljenih električnih motorjev po izloženem oknu sem in tja in se kažejo občinstvu z vseh strani. Pri izdelovanju teh električnih manekinov pa-

Mladen Kostov (Pariz):

Kako boljševiški tolmači poučujejo tujce

Boljševiki so po socializaciji vseh tovarn uvedli ameriški sistem industrijske organizacije. Tovarne vsakega industrijskega središča so uvrščene na podlagi produkcijske enakosti v truste: v trust za tekstilno produkcijo, v trust za kemično industrijo itd. Vsak trust ima svoje ravnateljstvo.

Uprava vsake tovarne je razdeljena v tri dele:

1.) V ravnateljstvo pripadajočega trusta, ki je vrhovna uprava, katera se briga za celotno organizacijo in kontrolo v tovarni. Ona predstavlja državno oblast: odreja število delavcev v vsaki tovarni, delovni čas in plačo. Sprejema, in sicer izključno preko zadevnih strokovnih organizacij delavce in nastavlja tovarniško ravnateljstvo.

2.) V tovarniško ravnateljstvo s tehničnim inženjerjem in njegovimi pomočniki. Vodi celotne tehnične posle in odvisi neposredno od ravnateljstva trusta.

3.) V delavski svet, ki se briga za organizacijo delavcev, za njih prosveto in higijeno.

»Krasnij Bogatir« je tvornica galoš in del Moskovskega kemičnega trusta. Tam dela 4500 delavcev, med njimi 60 odstotkov žensk. Tovarna je državna — v Rusiji so tudi zasebne tovarne — in upravlja se kakor ostale državne tovarne.

Naredim se, kakor da nimam pojma o celotnem sistemu sovetov in s pomočjo ljubeznega tolmača pričnem naslednji pogovor s »tovarišem« predsednikom sovjeta v tovarni »Krasnij Bogatir«:

— Kaj predstavlja prav za prav sovjat vaše tovarne? —

— Vsi delavci naše tovarne se morajo organizirati v strokovno organizacijo, preden jih sprejmejo vanjo. Neorganizirani delavci ne dobi plače. »Sovjet« je predstavnik delavcev. Sovjet izvolijo na sledeči način: Delavci volijo svoje delegate po »cehah« (delovnih skupinah), in sicer enega na petnajst ljudi. Ti delegati izvolijo s svoje strani za čas enega leta sovjat, odbor, ki predstavlja delavstvo.

Predsednik mi pojasnjuje, tolmač mi točno prevede.

— Ali je večina delavske mase v vaši tovarni komunistična? —

Tu prečita predsednik sovjeta poročilo, ki je pred njim in pravi, da je, na žalost, samo 9 odst. delavcev članov stranke, tako je delavska masa še »nezavedna«. Tolmač mi »prevede«, da je 70 odst. delavstva včlanjenih v komunistični stranki in da so vsi ostali naklonjeni komunizmu ki jih je »odrešil«. Hvala lepa, gospod tolmač!

Vstopimo v tovarno. Opazujemo

čiti Zalostno mater božjo. Tesno mu je bilo od kraja, a privadil se je. Tudi podganam se je privadil, saj jih je velikokrat videl.

Ze ves teden, odkar je bil v mestu, se je hranil s kruhom in sadjem, ki ga je bil prinesel s seboj od doma. Toda že predvčeraj je bila zaloga pošla. V ljudsko kuhinjo bi šel, kaj gorkega bi rad, pa nima denarja. »O, ko bi vsaj tri dinarje imel!«

Zalosten in lačen je sedel ob oknu in je zrl v pusto ulico. Sanjal je o prelestnem poletju v domačem kraju, o materi in sestri, ki sta ga tako radi imeli. Vse poletje sta hodili po »žurnadah«, da prihranita denar za Tineta.

Tine je pisal pesmi. Vsa vroča čustva vse hrepenenje je izlival v njih. In sedaj, ko mu zopet objema srce ono silno, lepo in veliko, hoče izliti vse v pesem. A lačen je, tako strašno lačen. Pesem polja v poletju, pesem solca in zdravja je hotel napisati. Vzel je pero in je pisal:

»Ljuba mama lačen sem ...«

Iz srca je bila pesem, prelepa pesem o solncu in zlatem polju, a Tine ni pisal.

Ko se je znašel sam v temni sobi in jebral one štiri besede, ki jih je namesto pesmi napisal, ga je brdiko obšlo. Tine se je zjokal ...

Bodi lepa tudi doma!

Nobena žena naj vkljub hišnim bremenom ne opušča skrbno negovati svoje zuna-njosti. Mladostn- ljubkost, gladko in kot baržun mehko kožo si pridobite s prijetno dihtečo

Nivea-cremo.

zijo na skrajno naravnost v obrazih, lasuljah in kretanjah.

«Razorožitev — za kulisami. V angloskih mornariških krogih vlada veliko nezadovoljstvo zaradi neke objave, ki si jo je dovolil te dni list »London Gazette«. V neki notici je naznanil, da razpolaga angleška vojna mornarica s podmornicami, ki so opremljene z zločljivimi letali. To skrivnost je skušala admiraliteta ohraniti zase. »London Gazette« je obenem sporočila, da ima tudi ameriška vojna mornarica na podoban način opremljene podmornice, kar skuša tudi ona prikriti.

stroje, predsednik mi pojasnjuje ves proces produkcije. Na drugem koncu so delavske dvorane. Delavci krojijo, mlade delavke lepijo, a drugi zavijajo že izgotovljene predmete.

Ustavimo se malo, da bi opazovali delo. Obrnem se do svojega tolmača in ga poprosim, naj vpraša neko delavko, koliko ur na dan dela.

— Osem — odgovarja delavka.

— Šest — prevede tolmač.

— A koliko zasluži delavka? —

— Delam na par. Včasih zaslužim rubelj, drugi dan rubelj in dvajset kopek, a zgodi se, da zaslužim tudi rubelj in pol — pojasnjuje delavka v čistem ruskem jeziku.

— Delavka pravi, da zasluži po štiri rublje na dan — mi prevede tolmač v dobrem francoskem jeziku.

Do tega trenutka nisem vedel, da je razlika med ruskim in francoskim jezikom tako velika.

— Vprašajte jo, prosim, kje je na hrani, kje stanuje in koliko jo to stane — se obrnem zopet do tolmača.

— Ko vpraša tolmač dekleta vse to, odgovori ta:

— Na hrani sem tu, blizu tovarne. Kosilo me velja osemdeset kopek, večerjam doma. Imama očeta, mater in starejšega brata. Vsi živimo v isti sobi, za katero plačujemo pet in dvajset rubljev mesečno. Zelo težko je, veste, in drago je.

Delam se, kakor da nič ne razumem in g. tolmač mi prevede:

»Delavka pravi, da dobiva brezplačno hrano in lepo stanovanje z dvema sobama in kuhinjo za deset rubljev mesečno. Ali ker ji je stan dovolj velik, je pozvala k sebi svojo staro majko, s katero sedaj živi.«

Najlepša vam hvala, gospod tolmač!

Opoldne nas je povabil sodrug Bamsčikov, predsednik sovjeta, na kosilo v sosedni delavski restavrant.

»Delavska« restavracija je v bližini tovarne. Ko smo tja prišli, je bila prenapolnjena. Postregli so nam z juho, govedino in sadjem. Dali so nam tudi po steklenico piva. »To je brezplačna restavracija za delavce,« me je prepričeval tolmač. Toda jaz sem že bil vzel jedilni list. Jedilni list pravi, da je restavracija državna in da imajo ta dan za kosilo juho z zeljem in meso s paradižniki — in da stane to kosilo osemdeset kopek ...

Po kosilu so me vedli po »čitalnicah« brez knjig, v dvorane za seje itd.

Pred nekimi vrati me predsednik ustavi. To je tovarniška »kasarna«. Na vratih se prikaže častnik, ki mu predsednik razloži, kdo sem, in ki ga poprosi, naj me sprejme. Vstopimo. Po zidovih visijo puške in deli strojin. Za časa odmora so tukaj delavci prisiljeni, da se vadijo v vojni umetnosti.

Na koncu smo prišli pred pisarno tovarniškega ravnatelja.

Ravnatelj je star gospod, ki je dovršil svoje nauke na Nemškem. Vprašam ga preko tolmača, kako se počuti pod novim režimom. Ravnatelj me ironično pogleda in odvrne: Dobro.

— A kakšna je danes produkcija v primeri s predvojno produkcijo? —

Ravnatelj razlaga, da je tovarna prej izdelala 25 tisoč parov galoš na dan. Danes s istim številom delavcev, ki delajo istotako na »par« kakor prej, daje 15 tisoč. To zaradi tega, ker nimamo redno vse sirovine, ki je potrebna.

Moj tolmač pravi, da je produkcija danes dvakrat večja!

Po tem obisku smo se vrnili v predsednikovo sobo, kjer nam ta ponudi čaja. Pomenkujemo se, tolmač mi pripoveduje vse mogoče, a predsednik mi od časa do časa prečita številke iz poročila, ki leži pred njim na mizi. Poročilo, ki vsebuje zanimive številke, je danes v moji lasti. Spominja me, da je med stvarnostjo in med tistim, kar mi razlaga »tolmač« — ogromna razlika.

Ljubezni gospod »Malahovski, moj cenjeni tolmač, ali boste prečitali kdaj te moje vrste?

Ne pozabite takoj naročiti!

LJUBLJANSKI ZVON 1928

Poleg mnogih krajsih povesti, pesmi in esejev izpod peresa naših najboljših pisateljev in pesnikov bo vse leto izhajal

izvirni zgodovinski roman

SERENISSIMA

ki se vrši v Benetkah in je pisan s pripovednim razkošjem Sienkiewiczovih povesti.

UMETNIŠKI PORTRETI slovenskih pisateljev in umetnikov bodo krasili tudi letos vsako številko.

Ljubljanski Zvon izhaja vsak mesec ter velja za celo leto 120 Din, za pol leta 60 Din, za četrt leta 30 D; za inozemstvo 150 Din. Naroča se v

Knjižarni Tiskovne zadrage v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru.

Zadnji občni zbor celjske Narodne čitalnice

Celje, 3. januarja

Na tistem in ob skromni udeležbi je na občnem zboru dne 28. decembra celjska Narodna čitalnica likvidirala po 60letnem obstoju svoje plodno narodno in kulturno delovanje. Kakor že po nekaterih mesetih Slovenije, se je zaradi nastalih novih razmer izkazalo tudi v Celju, da je postalo to društvo odveč, ker so prevzela njegova dosežila posle razna druga nacionalna in kulturna društva.

Na zadnjem občnem zboru je predsednik g. dr. Juro Hrašovec v pozdravnih besedah povdarjal te težnje razloge ter nato oddal besedo posameznim društvenim funkcionarjem. Poročilo zadnjega društvenega tajnika g. Čopina nam nudi vzorno sestavljen pregled vseh važnejših dogodkov iz zgodovine celjske Narodne čitalnice. Glasilo se:

Že na zadnjem rednem občnem zboru sem omenjal v svojem poročilu, da se je začel krog čitalničarjev od leta do leta krčiti. V minulem poslovnem letu so ostali čitalnici zvesti večji del tistih, ki so bili članjenji že desetletja in so prispevali članarino nekako iz spoštovanja do tega najstarejšega društva v Celju.

Čitalniško delovanje je bilo najživljnejše od ustanovitve, ter je ostalo na višini do svetovne vojne. Malenkostne stagnacije zaznamuje leto 1878, ko je povodom okupacije Bosne zapustilo društvo kar trole funkcionarjev. Iz starih svojih zapisnikov je razvidno, da so se zlasti prva desetletja vršile seje vsak teden, če izvajamo pomeno dobo, počitnice. Ti zapisniki nudijo tudi dragoceno zgodovinsko gradivo; žal, da se pogreša zapisnik za čas od 25. novembra 1873. do 11. decembra 1879, torej za dobo 6 let.

Zanimivo je, da je imela čitalnica v dobi 60letnega obstoja le tri predsednike. Prvi je bil izvoljen 23. marca 1862. g. dr. Stefan Kočevar, ki je bil predsednik pripravljalega odbora že decembra 1861., in ki je predsedoval do 16. decembra 1877. Zatem je bil izvoljen za predsednika g. dr. Josip Serbec. Ta je načeloval čitalnici 48 let, do svoje smrti meseca septembra 1925. Istega leta se je prevzel predsedništvo g. dr. Juro Hrašovec in sicer ravno ob svojem 20letnem podpredsedniškem jubileju. Prvi podpredsednik je bil naš znani Davorin Trstenjak, kateremu je sledila še cela vrsta znamenitih mož, tako n. pr. Mihael Vošnjak in dr. Ivan Dečko.

Narodna čitalnica je takoj ob ustanovitvi pritegnila dijaštvo, ki se je udeleževalo v besedi. Prirejali so se nadalje večeri z govornimi vajami. Naši mladinci je bila dana s tem možnost, da se je vzgajala za bodoče narodne voditelje. Tako najdemo med njimi ime marsikaterega dijaka, ki je pozneje v dobi naših nacionalnih bojev zavzel odlično mesto. Sejna poročila omenjajo v skromnih in prikritih stavkih, koliko so se naši voditelji trudili, da so tega ali onega preognjivega govornika dijaka rešili pred izključitvijo. In ko je bila največja nevarnost, da se odtuji našemu narodu še tisto pičlo število slovenske inteligence, je stopila celjska Narodna čitalnica na plan, da ne reši samo, temveč da tudi pomnoži vrsto narodnih mož, zapovedujoč jim: prišli ste iz naroda, ostanite z njim!

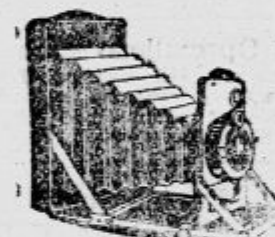
Danes, ko smo na srečo dočakali sto in stoletja zaželjeno osvobodjenje, se je osvobodila tudi čitalnica svojega napornega dela. Breme, ki ga je nosila desetletja, so si razdelila druga kulturna in slična društva. Prevzela so to breme tem lažje, ker so jih za to temeljito vzgojile naše narodne čitalnice v dobi nedavno ponemčenih mestih. Mati, ki po uspehu polnem, plodnem delu leže v grob in zapuščila za seboj tak naraščaj, živi tudi v naprej. Narodna čitalnica v Celju sklepa danes svoj testament. Nima posebnega premoženja, ker ga je še v čilih letih oddala svojim otrokom. Vsi, ki pridejo za nami in bodo o borbi za osvobodjenje in uveljavljanje čitalniškega dela, bodo morali imeti pred očmi tudi delo prvih pionirjev slovenskega društvenega življenja, iz katerega je vzrastle naša svoboda.

O priliki likvidacije Narodne čitalnice se je izvolil štiričlanski odbor, ki bo razdelil društveno premoženje med razna kulturna društva. V poštev pride pri tem dragocena čitalniška knjižnica in skromen inventar. Zapisniki pa se bodo na podlagi sklepa od-

dali celjskemu Muzejskemu društvu.

Zavedajmo se ob likvidaciji, da je bila Narodna čitalnica v Celju najvažnejše in tudi najagilnejše ter početak našega narodnega gibanja edino društvo v Celju. S hvaležnostjo se mora spominjati slovenski svet vseh onih vrlih nacionalnih mož, ki so iz tega društva bodrili in vzgajali slovensko ljudstvo v borbi proti nemški premoči. Iz celjske Narodne čitalnice so vzrastle vsa važnejša celjska nacionalna in kulturna društva, kakor Pevsko društvo, Dramatično društvo, Sokol, Godbeno društvo ali pa so čitalničarji vsaj dali inicijativo za ustanovitev takih in sličnih društev. V tem smislu je tudi zaključil predsednik g. dr. Juro Hrašovec zadnji občni zbor celjske Narodne čitalnice, na koje delovanje se bodo še dolga leta spominjali s hvaležnostjo starejši Slovenci in katere zgodovino bodo z zanimanjem čitali tudi tisti, ki bodo prišli za nami.

FOTO-aparate

in potrebščine po nizkih cenah v zalogi drogerija

Ant. Kanc sinova

LJUBLJANA, Zidovska ulica 1.

Kuhinjsko posodo

in opremo

alpaka jedilno orodje

dobite najugodnejše pri

„JEKLO“. Star. trg

Dobro vpeljana tvornica sprejme še kak množinski predmet

v izdelavo (železen, lesen i. dr.). Urejen prostor z orožarno, električno in parno pogonska sila na razpolago. Priključ se tudi lahko manjše podjetje s stroj v svojo skupnega delovanja. — Direktno ponudbe se želijo pod »Soliden« rentabilen » na oglasni oddelk »Jutra«.

Bolni na pljučih!

Tisoč že ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi Umetnosti prehranjevanja, ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, telesna teža se poveča ter po vseobčnem poopnjenju skrajša bolezen.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej prične z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastoj

dobite mojo knjigo iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker bo moj založnik v celnem razposlal samo

10.000 izvodov zastoj

radi tega pišite takoj, da boste tudi vi sprejeti v krog onih srečnih, ki bodo dobili to znamenito knjigo. Pišite na naslov:

GEORG FULGNER, Berlin-Neukölln, Ringbahnstr. 24. Abt. 870.

Dopisi

ZAGORJE. Slovenski akademski oktet iz Ljubljane priredi na praznik Sv. Treh kraljev, dne 6. t. m. ob 19. uri v Sokolskem domu vokalni koncert. Na sporedu so najboljše slovenski moški zbori. Ta program je izvajal oktet z velikim uspehom na koncertni turneji v Dalmaciji in v Primorju v letošnji poletni sezoni. Vsi vlijudno vabljeni!

2026
MOSTE. Podmladek Rdečega križa osn. šole v Mostah vabi k gledališki predstavi »Pot k omu«, ki jo priredi na dan Sv. Treh kraljev v dvorani Mladinskega doma v Mostah ob treh popoldne.

7
BLEJ. Sokolsko društvo na Bledu priredi v soboto, dne 4. februarja v vseh prostorih Kazine veliko predpustno maškerado, na katero že sedaj opozarja.

7
KOČEVJE. Ker se nikakor ne morem zahvaliti sama vsem onim ki so mi ob priključitvi soproga Frana Levstika prihiteli tudi dejansko na pomoč, se javno zahvaljujem posebno rudniškemu ravnatelju g. Biskupskiju za njegov govor ob odprtem grobu in za veliko pomoč, ki jo je izkazal

meni in nepreskrbljenim otročičem ob božičnih praznikih. Zahvaljujem se tudi vsem rudniškim uradnikom in delavstvu, ki mi je izkazalo pomoč v toliki nesreči. — Ana Levstikova.

JESENICE. Nocoj ob 20. uri se bo vršilo v sokolski telovadnici predavanje o postanku sveta. Predava g. prof. Dolžan iz Ljubljane.

DOLNI LOGATEC. V petek, dne 6. t. m. ob 15. uri se bo vršil v Doljaskovi gostinjski občni zbor krajevne organizacije SDS. Vsi člani in somišljeniki naj se obnega zbora polnoštevilno udeležijo. Po občnem boru predavane g. dr. Rapeta iz Ljubljane.

ZIDANI MOST. V nedeljo, 8. t. m., se bo vršilo v salonu Juvančičevega hotela ob 20. uri predavanje o zrakoplovstvu. Po

NASTRANOVA MOKA

ni samo dobra, temveč med vsemi

NAJBOLJŠA.

Zahtevajte cenik! — Edino zastopstvo MISKO BELEC, komisija + agencija, Ljubljana, Dunajska cesta št. 7.

Knjigovodjo

absolutno zanesljivega, perfektnega bilancista, srednješolskega absolventa, veččega dopisovanja v srbohrvaškem, češkem in nemškem jeziku, sprejemno na Hrvaškem. — Prednost imajo poznavalci kemijske ali farmacevtske stroke.

Ponudbe pod: »KNJIGOVODJA 152« na oglas. odd. »Jutra«.

Centralna vinarna

D. D.

LJUBLJANA, SPODNJA-ŠIŠKA

priredi

vinsko pokušnio

v kleti hotela „UNION“

v dneh od 5. do 8. januarja 1928

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turiaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah

NAGRADO

dam za stanovanje 2 ali 1 sobe, kuhinje in pritlikline, najraje v bližini Vidovdanske ceste, za februar ali maj.

Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Majhna mirna družinica«.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Strojnega inženjeria potnika

strokovno naobrazenega, sprejemno za organiziranje prodaje lokomobil in po potrebi tudi drugih strojev. — Ponudbe na Publicitas a. d., Beograd, Kralja Milana br. 8, pod br. Be. 4024.

Zahvala.

Vsem, ki ste nas tolažili in sočustvovali z nami v teh težkih dneh, vsem, ki ste spremlili našo ljubo mamo na njeni zadnji poti, se najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni preč. komorniku Volcu za častno vodstvo pogreba in vsem darovalcem vencev in cvetja.

V Ljubljani, 3. januarja 1928.

Zalujoči rodbini:

LEDERHAS — dr. LOGAR

predavanju se bo vršil občni zbor krajevne organizacije SDS za okolico Zidani most. Za člane je udeležba obvezna. Somišljeniki vlijudno vabljeni k udeležbi. — Odbor krajevne organizacije.

Din 350.—

DOXA-

ure

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1

POSKUSITE VAŠO SREČO!

Kupite srečke državne razredne loterije pri ZUMBULOVIC, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

1/1 Din 100.— — Din 50.—
1/4 — Din 25.—

VSAKA SREČKA ZADENE!

PRODAJA

manufakturnega blaga

Različni blagovi pod lastno ceno

JOSIP ŠLIBAR

Ljubljana, S'ari trg št. 21 (poleg Zalaznika)

Odvetnik dr. Stanko Stor

nazanja,

da je preselil svojo pisarno v hišo Maribor, Slovenska ulica 11 (na vogalu Slovenske in Gospoške ulice).

NARODNA KNJIGARNA, d. z. o. z. knjižarna in trgovina s papirjem ter pisarniškimi in šolskimi potrebščinami, Ljubljana, Sitarjeva ulica št. 2. Oblastno dovoljena

RAZPRODAJA

vsled opustitve trgovine. Razprodaja bo trajala samo do srede februarja 1928. Znatno znižane cene. — Ugodna prilika za knjižnice in druge interese.

Vse trgovske knjige

iz najboljšega papirja in dobre vezave

priporoča trgovina s papirjem

M. TIČAR, Ljubljana

Šelenburgova ulica št. 1 in Sv. Petra cesta št. 26

Vinska razstava in vinski sejem v Lutomeru

dne 6. in 7. januarja 1928 v dvorani predsednika gostinčarske zadrage g. JULIJA STRASSER.

ZAHVALA

Povodom prerane izgube našega preljubega soproga oz. sina, brata, strica in svaka, gospoda

Antona Ravhekarja

trgovca in posestnika

nam je došlo toliko pismenih in ustnenih izrazov iskrenega sočutja od strani prijateljev in znancev, da nam je bilo v največjo tolažbo v bridkih urah težkega gorja. Srčna potreba nam je, izreči vsem ljubim sočalnikom svojo globoko občuteno zahvalo in hvaležnost.

Posebno se zahvaljujemo za prijateljsko poklonjeno žalno cvetje na krsto blagega pokojnika. Prijeto dolžnost izpolnjujemo, ko izrekamo pri srčno zahvalo odvetniškemu kandidatu gospodu Rudolfu Mrzlikarju ter vsem, ki so mu prijazno nudili prvo pomoč. Naša topla zahvala gre na dalje trg društvu »Merkur« in njega pevskemu odseku za tolažilne žalostinke. »Gremiju trgovcev«, zastopnikom Zbornice za trgovino in industrijo, zastopnikom raznih oblasti in društev, številnim stanovskim tovarišem in prijateljem, kakor prav vsem, ki so nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremljali na njegovi zadnji poti. — Prisrčen — Bog plačaj!

Ljubljana - Boh. Bistrica, 4. januarja 1928.

RODBINA RAVHEKAR

Zane Grey:

Železna cesta

Roman.

Neale je slišal, kako je naglo zasopla, in je začutil trepet njenih udov. Izpuštil jo je in je vstal, boječ se, da je ne bi nenadoma potegnil k sebi. Pretresljaj je bil tudi brez tega dovolj močan. Srce mu je bilo polno kesanja, skrbi in nežnosti, a vendar je bil vesel. Vest mu je pritrjevala, na ni napak ravnal, čeprav je bil nekoliko oblasten. Srce mu je brzo in težko utripalo.

»Z Bogom, Allie... Vrnem se. Ne pozabi!«
Z obrazom skritim med bujnimi lasmi je nepremično klečala na tleh; niti besedice ni rekla, nobenega znamenja ni dala, ko je šel. Neale je stopil iz kočice. Hladno in tolažilno mu je dihal zrak v razgoreto lice. Larry je že čakal s konjema. Slingerland je stal z ravnim cowboya; njegov pogled je bil poln skrbi. Oba sta strmela v Neala. Čuteč njiju poglede se je osvestil, da je razburjen. In zdajci se je nekaj izpremenilo v njem, kakor vselej na višku strasti. Iztrezil se je.

»Red, tovariš stari, čestitaj mi: zaročil sem se!« je rekel s tihim smehom, snemaje si prstan z roke. »Slingerland, dajte ta prstan Allie. Recite ji, da je zalog moje besede. In — vrnem se!«

Tisto poletje so prišli inženjerji na ono stran wyominskih gričev in so potegnili progo tja na utaško ozemlje, kjer so srečali drugi zemljemski oddelek, ki je delal od Pacifika proti notranosti dežele.

19

Prvi korak do velike gradnje je bil storjen; ob neizrekljivih naporih in za ceno mnogih človeških življenj so bili inženjerji dokazali, da je železnica preko Skalnih gorá mogoča. Samo težko da so imeli pravi pojem o gigantskem delu, ki se je bližalo z začetkom gradbe vred.

Nealu so bili ti meseci, polni bujnega življenja in prekaljujočih izkušenj, kaj naglo minili. Bivanje v taboru in vsakdanje plezanje po strmih holmih ga je storilo prožnega, krepkega gorca, čigar noga je bila kos tudi najbolj težavnim stezam. Še cowboya, ki je bil od nekdaj vajen sedla, so naučili plezalske umetnosti, čeprav je Neale zatrijeval, da ga ni sredstva na svetu, ki bi moglo zravnavati njegove krive noge.

Samo dva pripetljaja sta zmotila delo in radost teh plodovitih tednov.

Prvi se je zgodil v taboru. Med drugimi je delal tam čemerikav zabijač kolov z imenom Shurd, lenuh, ki se je bil zameril možem, vpreženim v težko delo. Ker je bil Neale z njim že nekajkrat jako strog, ga je na tistem mrzli in je samo čakal prilike, da bi se mu osvetil. Neale je bil nagel jeze ter zmožen ostrih besedi in dejanj, če si ga dražil ali jezil. Na svoji poti po taboru je Shurd, bodi si pijan, bodi neobičajno nasajen, z nogo brcnil Nealovo pripravo v kraj. Nekdo, ki je to videl, je šel povedat Nealu. Neale se je razsrdil da nikoli tega in je pri tisti priči poiskal Shurda. Larry King. Nealova senga, jo je s svojo drsajočo cowboysko hojo ubral za njim. Našla sta Shurda v voziškem taboru. Neale ni zapravljil besed. Udaril je Shurda s pestjo, da je malone pal; gotovo bi bil navrgel še nekaj udarcev, da ni možak v nenadni togosti odskočil v kraj ter pograbil težkega kola, s katerim je planil proti Nealu, da bi mu razbil glavo.

Neale se ni mogel umakniti. Kriknil je na Shurda, meneč, da ga bo s tem ostrašil.

Tedajci pa je počil za njegovim hrbtom strel. Svinčenka je prebila Shurdu komolec. Kol je pal na tla in divjak je jel rjoveti in preklinjati.

»Glej, da se spraviš!« je zavpil Larry ter počasi stopil bliže. Shurd, ki se ga je lotevala besnost, je nekaj gibal z ranjeno roko, morda z namenom, da bi izdrl orožje. Cowboy, s samokresom globoko ob boku, nič ni bilo videti, da bi bil pomeril, je ustrelil v drugo in to pot toliko da ni odtrgal Shurdu lakti od telesa.

»Menda se ti kisajo možgani,« je rekel Larry. »Poberi se! Brž teči k vojnemu ranocelniku — če ne, težko da bi še kdaj potreboval zdravnika.«

Shurd, zelenkasto bled in ves tresoč se, je odskočil; nato se je spustil v tek.

»Red!« je vzkliknil Neale. »Malo je manjkalo, da ga nisi ubil.«

»Zakaj vraga ne nosiš samokresa?«

»Red, ti si — ti si — ne vem, kaj naj ti rečem. Jaz bi ga bil pretepel z njegovim kolom vred.«

»Morda,« je odvrnil cowboy, spravljaje svoj veliki revolver. »Neale, jaz sem vajen stvari, ki jih ti nisi ne slutiti. Čuden duh je v zraku, vidi se mi, da prihajajo krvavi dnevi. Ljudje so vsak dan bolj divji. Še malo whiskeyja in ob vsej naši lepi U. P. se začne pekel.«

Larry je odkolovratil v smeri, ki jo je bil ubral Shurd, ko je zbežal. Neale je šel svojo pot. Od istega dne so opazili, da ima zmerom kako orožje s seboj, najrajši puško, če je bilo le mogoče. V rabi puške je bil izvežban, za Larryjevega Colta pa mu je nedostajalo vaje. Larry je umel izdreti samokres in dvakrat ustreliti z njim preden je Neale utegnil zgrabit za držaj.

Naročila in wa dopise, ličite se malih oglasov, je postala na Oglasni oddelki Jutra, Ljubljana. Prejeto 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene obdržimo: vaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—. Pristopnina za sifro Din 3.—

Mali oglasi

Uje pristojbina je uparila ti obznanje z avtorizirani, saj ne oglasi se priložajo. Čekovni račun pošite na ulica Ljubljana, št. 1812

Obiti

Snežne čevlje
in galose sprejema v popravilo samo trdka S. Trebar — Sv. Petra cesta šte. 6. 40731

Snežne čevlje
in galose daje v popravilo samo strokovnjak Avg. Skofec — Štefanijska, 40731

Pohišstvo
iz mehkega in trdega lesa izdeluje najceneje Jantar, mizarstvo, Štefanijska, 258

Motorna vozila
Avtomobil »Opel« nov lansko leto, zelo dobro ohranjen, štirinastih, z novo pnevmatikom prodam, event. na obroke, proti garanciji. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »36.000«. 18

Knjige

Knjige
nove, poceni prodane — (Illustrirane) Sittenreichte von Mittelalter bis zur Gegenwart, v. Edward Fuchs. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 290

Službe dobi

Izurnjeno kuharico
ki je vajena večje kuhe in je že zaslужila v kakoli restavraciji ali hotelu in služkinjo za vsa pomožna dela sprejme slovenski pensionar v Beogradu. Nastop službe — ako se zglase v biro Ekonomije, Beograd, V. ulica 11. 41087

Služkinja

Služkinja
kuharice, sobarice, natakarice, hišne id. dobe najlažje službo v Beogradu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »36.000«. 18

Opekar, mojstra

Opekar, mojstra
sprejema za manjšo opremo v elektr. pogonov. Vajen mora biti znanja opre na odprto nek. Cenj. ponudbe na: V. Müller, Zagorje ob Savi. 112

Služinčad

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne id. dobe najlažje službo v Beogradu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »36.000«. 18

Dobrega brivskega pomočnika

Dobrega brivskega pomočnika
ki zna dobro briti in strižiti, sprejema Vrota Markov, brivec, Radeče pri Zidanem mostu. 41183

Zoboteknika

Zoboteknika
avtorizirana, popolnoma perfektna v tehniki kakor tudi v operativnem delu, sprejema. Plamenje posredno in razvedro referenc pod sifro »41820« na oglasni oddelki »Jutra«. 280

Kulinarico

Kulinarico
ki bi pomagala tudi nekoli pri hišnih delih, sprejema. Prednost imajo Primorci. Zglase se na: 9.—2. uro. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 283

Biro »Central«

Biro »Central«
Beograd, Vajna 6, prekrbi najboljšo služinčad za Beograd in deluje ter oddaja služnike kuharic, blaginčaric, natakaric, hišnih id. dobe najlažje službo v Beogradu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »36.000«. 18

Spretni zastopniki

Spretni zastopniki
za prodajo čistišnih sredstev, ki zna tudi šivati, želi premeniti službo s 15. jan. — Dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod »Postena 2000«. 158

Žensko pomočnico

Žensko pomočnico
za pisarniška dela sprejema takoj Zambolovic, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. 251

Čevljar, vajenca

Čevljar, vajenca
sprejema takoj Janko Dolenc, Ljubljana, Barbarska stena 6. 237

Saldakontistko

Saldakontistko
začetnico z zadostno predizobrazbo sprejema v tehnološko pisarno. Znanje nemške prodnost. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo službe na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Saldakontistka«. 90

Frizersko vajenko

Frizersko vajenko
sprejema A. Turk, Miklošičeva cesta 7. 258

V damsko kapelo

V damsko kapelo
sprejema gospodinjico, ki igra l. vijolino ali obliko in na eno učenico z dobrim poslušanjem. — Matej Epšič, Fare pri Kotevju. 279

Vajenca za kavarno

Vajenca za kavarno
sprejema. Hrana, stanovanje in odelka, presto. Predstaviti se v Veliki kavarini v Mariboru. 296

Strojno ali elektrotehniko

Strojno ali elektrotehniko
malajala — tudi začetnika akademika ali absolviranega tehničnega srednjolokale sprejema takoj. Znanje slovenskega in nemškega jezika pogoj. Ofrte je oddati do 9. januarja na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »36.000«. 18

Pletilja

Pletilja
želi dobi na dom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 223

Inventuro, bilanco

Inventuro, bilanco
hitro in točno izvrši knjigovodja-strokovnjak. Interesenti naj se prijavijo na oglasni oddelki »Jutra« pod oglas. »St. 280«. 280

Službe isče

Službe isče
zli pa kot hišni mizar želim službe. Sem zanezan, trezen in s veličastni spraveč. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 41083

Kot oskrbnik

Kot oskrbnik
zli pa kot hišni mizar želim službe. Sem zanezan, trezen in s veličastni spraveč. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 41083

Dekle

Dekle
izučena prodajalka, s dobrimi spravečmi, zdrava in marljiva, želi službe. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 136

Lesni manipulant

Lesni manipulant
želi službo manipulanta ali vodje trgovine. Bil je že mnogo let na vodilnem mestu. Je preprosten in naku, prejemarju in prodaji. Dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod »Manipulant«. 253

Služkinja

Služkinja
boljša — srednje starosti, ki zna tudi šivati, želi premeniti službo s 15. jan. — Dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod »Postena 2000«. 158

Knjigovodinja

Knjigovodinja
in korespondentka, popolnoma samostojna, starejša, želi premeniti službo. Dopise pod »1. marec 1928« na oglasni oddelki »Jutra«. 129

Sobarica

Sobarica
prihaja in postena, želi službo v Ljubljani ali na graščino k boljši rodbini — tudi na deželo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 241

Prodajalka

Prodajalka
ki je že delj časa samostojno vodila trgovino mešanega blaga in šporec, z dolžnostmi spraveč, gnila in zanesljiva, želi službe. Dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Dobra postrežba«. 40292

Gospodična

Gospodična
želi službo v pisarni ali pri lesni trgovini. Kot začetnica gre za krajšo dobo brezplačno — najraje na deželo. Zmožna je vseh računov, prejemanja lesa itd. Cenjene dopise na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »Mlada in pridna«. 282

Posrednik

Posrednik
iz močnega kartona 32 x 32 x 10 cm, nekaj sto komadov odda Tivolska za loga gramofonov A. Rasberger, Tavtarska ulica 5. 215

Laščino poučujo

Laščino poučujo
diplomirana učiteljica. Informacije od 2.—4. v Tavtarski ulici 4/II. 287

Instrukcije

Instrukcije
iz matematike daje akademik. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 274

Perfektna učiteljica

Perfektna učiteljica
potrpežljiva, poučuje klavir. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 235

Prodajnik

Prodajnik
Motvoz — kupite najceneje direktno v tovarni Mehanika vrvarna Sinkove Grosuplje. 281

Pohišstvo

Pohišstvo
napredaj na Sv. Petra c. št. 75/I. 187

Orehovo spalnico

Orehovo spalnico
po izredno nizki ceni prodaja. Ig. Repše, Ljubljana, Poljanska 21. 178

Pohišstvo

Pohišstvo
svetlo spalnico in temno gospodsko sobo, popolnoma novo, zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 167

Štiri zrcala

Štiri zrcala
polizaste stopnice, železna kompletna stojala in več obelast najceneje prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 109

Prostovoljna javna dražba

Prostovoljna javna dražba
pohišstva in kuhinjskega orodja se vrši v torek, dne 3. januarja na Dunajski cesti 15 — dvorišče kavarne Evropa. 41166

Bukova drva

Bukova drva
popolnoma suha in zdrava, v polenah, žagana ali razcepljena dostavljata tudi na dom »Arbor« d. d., Ljubljana, Dunajska cesta št. 50 — telefon št. 2346. 40002

Trdih drv

Trdih drv
180 m³ prodam tri četrti ure od kolodvora, na levo od prostora »Cena po dogovoru Severin Rozman. Zg. Otok, Radovljica. 40848

Pisalni stroj

Pisalni stroj
Underwood, prav v dobrem stanju, zadnji model, prodaja I. Weber, Prečna ul. 8. 41147

Brivsko opremo

Brivsko opremo
kompletno — za takojšnjo uporabo, prodam za 3000 Din. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 209

Pletilni stroj

Pletilni stroj
nov »Dubied«, 7/50, ugodno prodam. Istotako tudi star šivalni stroj za 250 Din. Naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 213

Škatlice

Škatlice
iz močnega kartona 32 x 32 x 10 cm, nekaj sto komadov odda Tivolska za loga gramofonov A. Rasberger, Tavtarska ulica 5. 215

Hrastovo jedilnico

Hrastovo jedilnico
prodam za 2000 Din. Nadalje železno tehnično do 25 kg (ne rabi utežev), slatno masivno uro in otroški voziček. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 230

Pisalnno mizo

Pisalnno mizo
starinsko, češnjevo-vloženo prodam. Galisovo nabrže št. 33. 249

Poročni daril

Poročni daril
lepih, v veliki izbiri in po nizkih cenah nudi A. Fuchs, zlatar v Selenburgovi ulici št. 6. 19

Novo zimsko suknjo

Novo zimsko suknjo
in kaket prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 236

Pridelki

Pridelki
Ajdovo moko po 5 Din. koruzni zdrob po 2.50 Din. prvo vrstne izdelke od 23 kg naprej pošilja Pavel Sedel, umetnik mlinskega stroja, Gorenjsko 40596

Hišne

Hišne
bukove la in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množici parna žaga V. Seaggett, Ljubljana. 252

Vrtalni stroj

Vrtalni stroj
za kovače ter rezalo za enocelne vijake (Schneider, kluppe) s središčni deljasti kupim. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »Kovaško orodje«. 41083

Gnoj

Gnoj
dobrega, blevskega, večjo množico poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 225

Razne predmete

Razne predmete
bolno kompletno posteljo s nočno omaro, samsko preprogo in elektr. lestenec, Brockhauslexikon 1908, razne nemške knjige, fotografirani aparat 9 x 12, Vibrator in Föhnapparat za brivce in masazo prodam radi odpotovanja. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 244

Brinjevo olje

Brinjevo olje
kupoje v vsaki množici drogerija Ant. Kane slova v Ljubljani, Zidovska ulica 197

Fotoaparat

Fotoaparat
13 x 15, ozir. 9 x 12, s vsemi potrebnimi kupim takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 226

Pisalnno mizo

Pisalnno mizo
črno in omaro kupim. Ponudbe na poštini predal 167 204

Stanovanje

Stanovanje
3 sob in pritlikin oddam s 1. februarjem na Mirju. — Interesenti naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »Mirje«. 229

Stanovanje

Stanovanje
1-2 sob in kuhinje s pritlikinami želi triletna družina za februar ali maj. Plaša tudi naprej. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Čisto in solčno«. 226

Manjše stanovanje

Manjše stanovanje
oddam takoj Reber št. 15. 229

Gospodsko sobo

Gospodsko sobo
(Herrentimmer) dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe s opisom in ceno na oglasni oddelki »Jutra« pod sifro »Gospodsko soba«. 41261

Perest

Perest
novozidano, 3 minute od kolodvora v Kranju na Gorenjskem prodaja L. Batič — Kranj 35. 217

Lokal

Lokal
ozir. veliko prazno sobo v središčni mestu želi s 1. februarjem »Strojno pletenje« Pred škofijo šte. 1/1 119

Trgovino

Trgovino
dobro ideoč, z mešan blagin, v prometnem kraju, v okolici Ljubljane, pod ugodnimi pogoji oddam takoj z vso zalogo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Sigurna eksistenca 28«. 125

Sobno

Sobno
v središčni mestu želim za takoj, pri boljši rodbini najraje z vso opremo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Centrum«. 162

Sobico

Sobico
s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 259

Dijaka

Dijaka
takoj sprejem kot sestanovalec. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 202

Železniški uradnik

Železniški uradnik
mlad in soliden, želi stanovanje s hrano. — Event. gre tudi kot sosedbo cene na oglasni oddelki »Jutra« pod »Februar«. 139

Sobo

Sobo
v središčni mestu želim za takoj, pri boljši rodbini najraje z vso opremo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Centrum«. 162

Sobo

Sobo
eleganten, opremljeno, s posebnim vzhodom in elektr. svetlobo, v I. nadst. event. s kopalnico oddam takoj blizu muzeja. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 124